

Ordin nr. 53 din 19 iulie 2013
pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor
pentru serviciul de transport al energiei electrice

Având în vedere prevederile art. 75 alin. (1) lit. b), ale art. 76 alin (1) și (3) și ale art. 79 alin (3) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. b) și alin. (5) și ale art. 9 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin

Art. 1. – Se aprobă Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. – La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 60/2007 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 892 din 28.12.2007.

Art. 3. – Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 4. – Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Niculae Havrileț

Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Secțiunea 1. Scop

- Art. 1.** Prezenta metodologie stabilește modalitatea de determinare a veniturilor reglementate și de calcul al tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice.
- Art. 2.** Venitul reglementat pentru serviciul de transport se determină prin utilizarea unei metode de tip venit plafon.
- Art. 3.** Aplicarea acestui tip de reglementare stimulativă asigură:
- a) o alocare echitabilă a câștigurilor rezultate prin creșterea eficienței în activitatea de transport peste țintele stabilite de autoritatea competentă, între operatorul de transport și de sistem și clienții serviciului de transport;
 - b) cadrul pentru funcționarea eficientă a companiei de transport;
 - c) prevenirea obținerii de către operatorul de transport și de sistem a oricărui avantaj posibil cauzate de poziția de monopol;
 - d) promovarea investițiilor eficiente în rețeaua electrică de transport;
 - e) promovarea unor practici de mentenanță și exploatare eficiente;
 - f) folosirea eficientă a infrastructurii existente;
 - g) îmbunătățirea continuă a calității serviciului de transport;
 - h) viabilitatea financiară a companiei de transport;
 - i) informarea publică și transparentă privind procesul de reglementare.

Secțiunea 2. Domeniu de aplicare

- Art. 4.** Metodologia este utilizată de operatorul de transport și de sistem pentru calculul veniturilor reglementate și al tarifelor de transport din cadrul unei perioade de reglementare.
- Art. 5.** Tarifele de transport se aplică tuturor clienților serviciului de transport.

Secțiunea 3. Definiții și abrevieri

- Art. 6.** Termenii din prezenta metodologie au semnificațiile următoare:

Autoritatea competentă	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
Bază reglementată a	Valoare netă contabilă a activelor imobilizate, corporale și necorporale, recunoscută de autoritatea competentă, ce

activelor (BAR)	contribuie la prestarea serviciului de transport
Clienți ai serviciului de transport	Producători, clienți finali, operatori de distribuție și furnizori, racordați la rețelele electrice de interes public
Capacitate de transport într-o secțiune a rețelei electrice de transport	Valoare maximă a puterii active care poate fi vehiculată printr-o secțiune a rețelei electrice de transport în condiții de siguranță și stabilitate în funcționare și cu respectarea limitelor normate ale parametrilor tehnici de calitate
Contribuții financiare	Aport în numerar al clienților serviciului de transport sau al unei terțe părți (contribuții gratuite, racordarea noilor clienți ai serviciului de transport etc.)
Cost reglementat al serviciului de transport	Total costuri justificate și recunoscute de autoritatea competentă, repartizate serviciului de transport al energiei electrice active, din totalul costurilor operatorului de transport și de sistem
Costuri de operare și mentenanță	Costuri justificate recunoscute de autoritatea competentă referitoare la: costurile cu materii prime și materiale consumabile; costuri cu apa, energia electrică și alte utilități; alte costuri cu materiale; costuri cu lucrări de întreținere și reparații; costuri cu redevențe, locații de gestiune și chirii; costuri cu prime de asigurare; costuri cu studii și cercetări; costuri cu servicii executate de terți; costuri cu salarii; costuri cu despăgubiri
Cost mediu ponderat al capitalului	Medie ponderată a costurilor capitalurilor utilizate Notă: Structura capitalului este formată din împrumuturi bancare pe termen lung și capitaluri proprii. Costul mediu ponderat al capitalului se calculează ca o însumare a costurilor capitalurilor utilizate, ținându-se cont de ponderea acestora în capitalul total. Costul capitalului propriu reflectă câștigurile nete care vor fi obținute de către acționari după acoperirea tuturor costurilor aferente activității. Autoritatea competentă poate considera diferite metode în determinarea unui cost adecvat al capitalului propriu
Costuri reglementate reprezentând cheltuieli speciale	Costuri determinate de cauze extraordinare sau de evenimente aleatorii, care pot fi amânate și amortizate pe perioada pe care această cheltuială își produce efectele
Cost reglementat al congestiilor	Cost al eliminării congestiilor recunoscut de autoritatea competentă la calculul tarifelor de transport
Consum propriu tehnologic reglementat	Consum propriu tehnologic considerat de autoritatea competentă la calculul tarifelor de transport corelat cu planul de investiții și cu managementul lucrărilor de întreținere și reparații: - cpt - exprimat în procente din cantitatea de energie electrică transportată (%), - CPT - exprimat în MWh
Criteriu de stabilitate statică	Criteriu de dimensionare și verificare constând în respectarea puterilor maxime admisibile în secțiunile sistemului electroenergetic național, astfel încât să fie asigurată o rezervă normată de stabilitate statică
Energie activă transportată	Energie electrică pentru care se asigură serviciul de transport
ENTSO-E	Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem de energie electrică
Indicatori de performanță	Indicatori stabiliți conform standardului de performanță al serviciului de transport, pentru menținerea unui nivel minim al

pentru serviciul de transport	calității serviciului de transport
K_{RET}	Coeficient de utilizare a rețelei electrice de transport (RET), determinat ca raport între energia electrică transportată și energia electrică extrasă din rețele
Lege	Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2013
Perioadă de reglementare (p)	Perioadă determinată de timp, în care se aplică o metodă de reglementare a veniturilor de tip plafon; de regulă, aceasta este de 5 ani.
Perioadă tarifară (t)	Perioadă determinată de timp, în care se aplică tarife aprobate de autoritatea competentă; aceasta este de un an și începe la data de 1 iulie a fiecărui an
Rată reglementată a rentabilității (RRR)	Randament reglementat al BAR, exprimat în procente, stabilit de autoritatea competentă pe baza costului mediu ponderat al capitalului
Rată a titlurilor de stat (RTS)	Rată a dobânzii titlurilor de stat, în termeni reali, cu scadență la un an, la prima emisiune a acestora din cadrul fiecărei perioade tarifare, exprimată în procente. În cazul în care nu au fost emise titluri de stat cu scadență la un an, autoritatea competentă stabilește și comunică operatorului de transport și de sistem (OTS), pe baza datelor furnizate de instituțiile abilitate, rata care este utilizată în calcule
Regulament (CE) nr. 714/2009	Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003
Regulament (UE) nr. 838/2010	Regulamentului (UE) nr. 838/2010 al Comisiei din 23 septembrie 2010 privind stabilirea orientărilor referitoare la mecanismul compensărilor între operatorii de sisteme de transport și abordarea comună de reglementare în domeniul stabilirii taxelor de transport.
Regulament (UE) nr. 347/2013	Regulamentul (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului european și al Consiliului din 17 aprilie 2013 privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene și de abrogare a Deciziei nr. 1364/2006/CE și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 713/2009, a Regulamentului (CE) nr. 714/2009 și a Regulamentului (CE) nr. 715/2009
Regimuri caracteristice de funcționare ale rețelei electrice (r)	Regimuri de funcționare ale rețelei electrice prognozate pe o perioadă de timp determinată (caracteristică), care sunt utilizate la determinarea costului marginal aferent consumului propriu tehnologic și al congestiilor
Reglementare de tip venit plafon	Metodă de reglementare stimulative, aplicată pe durata perioadei de reglementare, prin care autoritatea competentă stabilește valoarea plafon a venitului necesar desfășurării activității de transport
Rentabilitate a bazei reglementate a activelor (RBAR)	Valoare recunoscută de autoritatea competentă a randamentului reglementat al bazei reglementate a activelor, exprimată în unități monetare; RBAR se determină prin înmulțirea ratei reglementate a rentabilității cu baza reglementată a activelor
Transport de energie electrică între operatorii de transport și de	Transport în conformitate cu Mecanismul de compensare a efectelor utilizării rețelelor electrice de transport pentru tranzite de energie electrică între operatorii de transport și de sistem

sistem (TI)	
Secțiune a SEN	Ansamblu al liniilor care conectează două zone ale SEN pentru care se verifică îndeplinirea criteriului de stabilitate statică
Tarif zonal de transport al energiei electrice (T_G, T_L)	Sistem de prețuri reglementate la nivel local, pentru serviciul de transport al energiei electrice, bazat pe costuri marginale, diferențiat pe noduri (zone) de introducere în / extragere din rețeaua electrică
Tarif mediu de transport al energiei electrice (T_T)	Tarif aprobat de autoritatea competentă aferent serviciului de transport al energiei electrice, calculat ca raport dintre venitul reglementat corespunzător serviciului de transport și raportul dintre cantitatea de energie electrică transportată și coeficientul de utilizare a RET
Venit de referință	Venit exprimat în termeni reali, calculat pe baza costurilor reglementate ale serviciului de transport aferente perioadei tarifare precedente începerii oricărei perioade de reglementare
Venit-țintă inițial	Venit exprimat în termeni reali, calculat pe baza costurilor reglementate ale serviciului de transport aferente fiecărei perioade tarifare a perioadei de reglementare
Venit liniarizat	Venit exprimat în termeni reali, prin care autoritatea competentă determină valoarea netă prezentă echivalentă a veniturilor-țintă inițiale, liniarizate prin aplicarea aceluiași factor de liniarizare $X_{final,liniar}$ venitului de referință, pentru fiecare perioadă tarifară a perioadei de reglementare
Venit reglementat	Venit liniarizat, exprimat în termeni nominali, pentru fiecare perioadă tarifară a perioadei de reglementare, plus corecțiile corespunzătoare venitului reglementat din perioadele tarifare anterioare, luând în considerare ratele inflațiilor corespunzătoare fiecărei perioade tarifare
$X_{inițial, eficiență}$	Reducere procentuală de la o perioadă tarifară la următoarea a costurilor de operare și mentenanță controlabile, stabilită pentru creșterea eficienței serviciului de transport al energiei electrice
$X_{final, liniar}$	Reducere procentuală de la o perioadă tarifară la următoarea a venitului liniarizat
Zonă tarifară	Parte semnificativă a unui sistem electroenergetic, definită de un ansamblu de noduri de rețea grupate în concordanță cu un criteriu stabilit (administrativ, geografic, operațional, tarifar etc.) pentru care tarifele sunt unice

CAPITOLUL II

Reguli și principii

- Art. 7.** (1) Venitul pentru serviciul de transport aferent fiecărei perioade tarifare a unei perioade de reglementare se determină anterior începerii acestei perioade.
- (2) În cadrul unei perioade de reglementare se efectuează corecții ale venitului liniarizat pentru fiecare perioadă tarifară.
- Art. 8.** (1) Toate datele necesare determinării veniturilor sunt transmise de OTS, exprimate în termeni reali, respectiv în valori monetare aferente perioadei tarifare anterioare începerii perioadei de reglementare.

(2) Efectul inflației asupra costurilor este acoperit prin rata inflației aplicată anual veniturilor liniarizate.

Art. 9. În determinarea venitului reglementat, autoritatea competentă consideră veniturile solicitate de OTS pentru perioada de reglementare p , ținând seama de:

- a) standardul de performanță impus OTS și de sistem conform legislației în vigoare în România;
- b) evoluția cantității de energie electrică transportată, prognozată și justificată la începutul perioadei de reglementare de OTS;
- c) evoluția consumului propriu tehnologic reglementat în rețeaua electrică de transport;
- d) planul de investiții și de dezvoltare a rețelei de transport;
- e) rata reglementată a rentabilității, aplicată bazei reglementate a activelor rețelei electrice de transport;
- f) evoluția tarifelor, exprimată printr-un trend liniar pe parcursul unei perioade de reglementare;
- g) taxele stabilite de autoritățile centrale sau locale;
- h) asigurarea viabilității financiare a OTS.

Art. 10. OTS ține evidența separată a tuturor contribuțiilor financiare primite anual. Valoarea acestor contribuții este transmisă anual la autoritatea competentă, conform machetelor de monitorizare a activității OTS.

Art. 11. OTS este obligat să organizeze:

- a) evidența contabilă separată pentru fiecare activitate reglementată;
- b) evidența contabilă separată pentru activitățile nereglementate.

Art. 12. (1) OTS alocă costurile comune între serviciul de transport reglementat și celelalte servicii reglementate/nereglementate, folosind o metodă de alocare a costurilor care respectă principiile cauzalității economice.

(2) Costurile alocate conform alin. (1) se utilizează pentru calculul veniturilor propuse de OTS pentru serviciul de transport.

Art. 13. (1) OTS furnizează explicații detaliate privind:

- a) modul de alocare a costurilor;
- b) motivul alegerii metodei utilizate;
- c) cuantificarea factorilor utilizați în alocare.

(2) Autoritatea competentă controlează corectitudinea alocării costurilor în vederea evitării subvențiilor încrucișate între serviciul reglementat de transport și alte servicii prestate de OTS.

Art. 14. În scopul aprobării tarifelor de transport, OTS clasifică și alocă veniturile solicitate între serviciul reglementat de transport și alte servicii prestate de OTS, utilizând chei de alocare determinate similar cu prevederile art.12 referitoare la costuri.

Art. 15. (1) La calculul tarifelor de transport, orice cost/venit asociat activității de transport este considerat o singură dată.

(2) În cazul în care se constată că un cost a fost remunerat de mai multe ori, acesta va fi recuperat prin scădere din venitul reglementat al perioadei tarifare următoare constatării.

- Art. 16.** Tarifele de transport sunt aprobate anual de autoritatea competentă pentru OTS și intră în vigoare la începutul fiecărei perioade tarifare.
- Art. 17.** (1) Stabilirea unor noi tarife în cursul unei perioade tarifare a perioadei de reglementare este posibilă numai în cazuri excepționale, dovedite de OTS cu documente justificative.
- (2) În situația de la alin. (1) autoritatea competentă poate considera un factor care corectează diferențele de venit înregistrate pentru perioada de întârziere; factorul de corecție este inclus în tarifele aprobate pe o perioadă definită de autoritatea competentă.
- Art. 18.** În cazul în care rata inflației (RI) depășește 5 % trimestrial, OTS poate solicita creșterea trimestrială a tarifelor.
- Art. 19.** Procesul de stabilire a tarifelor pentru perioadele tarifare t ale unei perioade de reglementare p , cuprinde următoarele faze:
- Faza I – stabilirea venitului de referință în conformitate cu art. 20.
 - Faza II – stabilirea venitului țintă inițial pentru perioadele tarifare t , în conformitate cu art. 21 și art. 22, ținând seama de:
 - prognoza costurilor justificate, determinată în conformitate cu art. 23-art. 27, art. 33 – art. 35;
 - prognoza bazei reglementate a activelor, determinată în conformitate cu art. 36-art. 39;
 - prognoza costurilor cu amortizarea, determinată în conformitate cu art. 29-art. 32;
 - prognoza ratei reglementate a rentabilității, determinată în conformitate cu art. 51, aceeași pentru toate perioadele tarifare t ;
 - rentabilitatea bazei reglementate a activelor, determinată în conformitate cu art. 50;
 - factorul de eficiență ($X_{\text{inițial,eficiență}}$) stabilit în conformitate cu art. 22;
 - Faza III – profilarea veniturilor, determinarea factorului de liniarizare ($X_{\text{final,liniar}}$) și a veniturilor liniarizate în conformitate cu art. 60 și art. 61;
 - Faza IV – determinarea venitului reglementat în conformitate cu art. 62;
 - Faza V – stabilirea tarifului mediu de transport, în conformitate cu art. 80, alocarea pe noduri ale rețelei electrice a costurilor serviciului de transport și stabilirea tarifelor zonale de transport în conformitate cu prevederile din ANEXA 1.

CAPITOLUL III

Calculul venitului reglementat și al tarifului mediu de transport

Secțiunea 1. Stabilirea venitului de referință

- Art. 20.** Venitul de referință ($V_{\text{referință}}$) al perioadei de reglementare p reprezintă venitul determinat pentru ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-1$, utilizat la determinarea veniturilor liniarizate în conformitate cu prevederile art. 61.

Secțiunea 2. Stabilirea venitului-țintă inițial și a factorului de eficiență $X_{\text{inițial,eficiență}}$

- Art. 21.** Venitul-țintă inițial al activității de transport aferent perioadei tarifare t include rentabilitatea bazei reglementate a activelor și următoarele costuri justificate ale OTS recunoscute de autoritatea competentă:
- costurile de operare și mentenanță, controlabile și necontrolabile;

- b) costurile cu amortizarea reglementată a activelor existente și a activelor puse în/scoase din funcțiune, înregistrate în contabilitate în perioada tarifară t , în conformitate cu Art. 30 alin. (2) și (3);
- c) costurile de achiziție a energiei electrice aferente consumului propriu tehnologic;
- d) costurile necesare eliminării congestiilor prin redispecerizare;
- e) costurile datorate transportului de energie electrică între OTS-uri.

Art. 22. (1) Venitul-țintă inițial $V_{\text{țintă, inițial}, t}$ pentru orice perioadă tarifară t a perioadei de reglementare p se calculează cu formula:

$$V_{\text{țintă, inițial}, t} = CC_{\text{referință}} \times (1 - X_{\text{inițial, eficiență}})^t + CNC_t + AM_t + CPT_t + CON_t + TI_t + KV_p + RBAR_t - V_t(AA)$$

(lei) (1)
unde:

$CC_{\text{referință}}$ - costurile de operare și mentenanță controlabile luate în calcul ca punct de referință a perioadei de reglementare p , în conformitate cu art. 25 și art. 26;

CNC_t - costurile necontrolabile de operare și mentenanță a rețelei electrice de transport, recunoscute de autoritatea competentă pentru perioada tarifară t ;

AM_t - suma dintre amortizarea anuală reglementată aferentă activelor ce compun BAR_{t-1} și cea aferentă activelor prognozate a fi puse în/scoase din funcțiune la jumătatea perioadei tarifare t , calculate folosindu-se metoda liniară, cu aplicarea duratelor de amortizare legale;

CPT_t - costurile de achiziție a energiei electrice aferente consumului propriu tehnologic, recunoscute de autoritatea competentă pentru perioada tarifară t ;

CON_t - costurile necesare eliminării congestiilor, reglementate de autoritatea competentă pentru perioada tarifară t ;

TI_t - costurile datorate transportului de energie electrică între OTS-uri, recunoscute de autoritatea competentă, pentru perioada tarifară t ;

KV_p - corecția venitului-țintă inițial din prima perioadă tarifară a perioadei de reglementare p , ca urmare a erorilor de prognoză a activelor intrate în/ieșite din BAR în perioada de reglementare $p-1/p-2$ precum și a câștigurilor de eficiență peste țintele stabilite pentru perioada de reglementare anterioară;

$RBAR_t$ - rentabilitatea bazei reglementate a activelor, în termeni reali, aplicabilă perioadei tarifare t , calculată înainte de impozitare (definită la secțiunea 10);

$X_{\text{inițial, eficiență}}$ - factorul de eficiență ce se aplică costurilor controlabile, stabilit de autoritatea competentă pe baza unei comparații internaționale cu companii de transport similare. Factorul $X_{\text{inițial, eficiență}}$ are o valoare unică pentru toate perioadele tarifare t ;

$V_t(AA)$ - venituri obținute din alte activități ce utilizează resursele recunoscute pentru desfășurarea activității de transport aferente perioadei tarifare t .

(2) Factorul de corecție a venitului-țintă inițial KV_p din prima perioadă tarifară a perioadei de reglementare p , asociat planului de investiții I_{p-1} și I_{p-2} (mijloacelor fixe aferente) prognozat de OTS și aprobat de autoritatea competentă pentru perioada de reglementare $p-1/p-2$ și câștigurilor de eficiență se calculează cu formula:

$$KV_p = \pm \Delta V_p(I_{p-1}) - \Delta V_p(E_{p-1}) \pm \Delta V_p(\Delta KV_{p-2}) \quad (\text{lei}) (2)$$

unde:

$\Delta V_p(I_{p-1})$ - corecția ce se aplică în prima perioadă tarifară a perioadei de reglementare p , datorată diferenței între planul de investiții aprobat și cel estimat a fi realizat în perioada de reglementare $p-1$. La determinarea factorului de corecție a venitului KV_p pentru ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-1$, volumul mijloacelor fixe puse în funcțiune se estimează pe baza realizărilor pe primele 8 luni și a estimărilor pe următoarele 4 luni; se calculează potrivit prevederilor art. 74;

$\Delta V_p(E_{p-1})$ - corecția ce se aplică în prima perioadă tarifară a perioadei de reglementare p , datorată câștigurilor de eficiență peste țintele stabilite pentru perioada de reglementare $p-1$; se calculează potrivit prevederilor art. 25;

$\Delta V_p(\Delta KV_{p-2})$ – corecția de venit ce se aplică în prima perioadă tarifară a perioadei de reglementare p , datorată diferenței între planul de investiții estimat și cel realizat pe ultimele 4 luni din ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-2$, precum și câștigurilor de eficiență peste țintele stabilite pentru perioada de reglementare $p-2$;

(3) Veniturile obținute din alte activități ce utilizează resursele recunoscute pentru desfășurarea activității de transport aferente perioadei tarifare $t - V_t(AA)$ cuprind: venituri din alocarea capacității de transport pe liniile de interconexiune în condițiile de la alin. (4), (5) și (6), venituri din tranzite țări perimetrice potrivit prevederilor art. 35 alin. (2), venituri din energia electrică reactivă, venituri din alte prestații, alte venituri de exploatare (cu excepția veniturilor obținute din dezmembrări nevalorificate, a celor înregistrate în contabilitate la nivelul cheltuielilor cu amortizarea mijloacelor fixe realizate din contribuții financiare, a celor provenite din valorificarea bunurilor aparținând domeniului public al statului și a celor rezultate din anularea provizioanelor pentru creanțe încasate și pentru pierderi din creanțe).

(4) Veniturile care se realizează din alocarea capacității de transport pe liniile de interconexiune se utilizează cu prioritate în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (6) al Regulamentului (CE) nr. 714/2009.

Aceste venituri constituie sursa de finanțare a investițiilor pentru creșterea capacității de interconexiune cu sistemele vecine, care fac parte din planul de investiții aprobat de autoritatea competentă pentru perioada de reglementare p .

(5) Veniturile neutilizate în scopurile menționate la alin. (4) se includ în veniturile obținute din alte activități ce utilizează resursele recunoscute pentru desfășurarea activității de transport aferente perioadei tarifare $t - V_t(AA)$, până la o sumă maximă aprobată de autoritatea competentă. Această sumă se determină ca diferență dintre veniturile din alocarea capacității de interconexiune prognozate a fi realizate și valoarea planificată a investițiilor pentru creșterea capacității de interconexiune cu sistemele vecine din planul de investiții aprobat de autoritatea competentă, aferente fiecărei perioade tarifare t a perioadei de reglementare p .

(6) Veniturile rămase după aplicarea prevederilor alin. (5) sunt plasate de către OTS într-un cont intern separat al acestuia, până în momentul în care pot fi cheltuite în conformitate cu prevederile alin. (4).

Secțiunea 3. Costurile de operare și mentenanță

Art. 23. *Costurile de operare și mentenanță* reprezintă costuri fixe, diferențiate în costuri controlabile (CC) și costuri necontrolabile (CNC).

Art. 24. Costurile de operare și mentenanță controlabile cuprind:

- a) costuri cu materii prime și materiale consumabile;
- b) alte costuri cu materiale;
- c) costuri cu utilitățile - apa, energia electrică (cu excepția celei aferente acoperirii CPT), încălzirea, telecomunicațiile etc;
- d) costuri cu lucrări de întreținere și reparații executate de terți;
- e) costuri cu locații de gestiune și chirii;
- f) costuri cu prime de asigurare;
- g) costuri cu studii și cercetări;

- h) costuri cu alte servicii executate cu terți (inclusiv cursuri pentru perfecționarea personalului, colaboratori, comisioane și onorarii, protocol, reclamă și publicitate, deplasări, detașări și transferuri, cheltuieli poștale și taxe de telecomunicații);
- i) costuri cu salariile personalului și alte cheltuieli legate de personal (salarii, diurne, prime, tichete de masă);
- j) costuri cu despăgubiri plătite de OTS terților pentru efectuarea lucrărilor de mentenanță, stabilite prin acordul părților în conformitate cu art. 12 alin. (9) al Legii.

Art. 25. (1) În ultima perioadă tarifară a unei perioade de reglementare $p-1$, autoritatea competentă analizează nivelul costurilor de operare și mentenanță controlabile realizat în fiecare perioadă tarifară a perioadei de reglementare.

(2) La calculul venitului reglementat pentru prima perioadă tarifară a unei perioade de reglementare p , autoritatea competentă determină suma aferentă câștigurilor de eficiență peste țintele stabilite pentru perioada de reglementare $p-1$ și alocă clienților serviciului de transport 50 % din surplus (mecanism de împărțire a câștigurilor). Această sumă se scade din venitul țintă inițial aferent primei perioade tarifare a perioadei de reglementare.

(3) În condițiile precizate la alin. (2), câștigul de eficiență care rezultă prin reducerea costurilor de operare și mentenanță controlabile realizate într-o perioadă tarifară t față de costurile de operare și mentenanță controlabile stabilite anterior de autoritatea competentă pentru perioada tarifară t datorită scăderii consumului de energie electrică cu mai mult de 3 % față de prognoza de consum, se reduce proporțional cu reducerea consumului de energie electrică.

(4) În vederea aplicării prevederilor de la alin. (3), OTS aduce în prealabil la cunoștința autorității competente reducerea costurilor de operare și mentenanță controlabile ca urmare a scăderii consumului de energie electrică cu mai mult de 3 % față de prognoza de consum.

Art. 26. (1) Costurile de operare și mentenanță controlabile luate în calcul ca punct de referință a perioadei de reglementare p sunt egale cu media costurilor de operare și mentenanță anuale realizate în perioada de reglementare $p-1$, exprimată în termeni reali ai ultimei perioade tarifare a perioadei de reglementare $p-1$, la care se adaugă jumătate din diferența dintre:

- a) costurile de operare și mentenanță controlabile stabilite anterior de autoritatea competentă pentru ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-1$; și
- b) media costurilor de operare și mentenanță anuale realizate în perioada de reglementare $p-1$.

(2) Prevederile alineatului (1) nu se aplică în cazul în care media costurilor de operare și mentenanță anuale realizate în perioada de reglementare $p-1$ este mai mare decât costurile de operare și mentenanță controlabile stabilite anterior de autoritatea competentă pentru ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-1$. În acest caz, ca punct de referință al perioadei de reglementare p , se consideră costurile de operare și mentenanță controlabile stabilite anterior de autoritatea competentă pentru ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-1$.

Art. 27. Următoarele costuri de operare și mentenanță sunt considerate necontrolabile:

- a) costuri rezultate din plata impozitelor, redevențelor, taxelor și vărsămintelor asimilate, stabilite conform reglementărilor legale în vigoare sau de către autoritățile locale;
- b) costuri reglementate privind cheltuieli speciale;

- c) contribuții la fondul de sănătate, la fonduri speciale, altele de aceeași natură, aferente fondului de salarii, exclusiv sistemele / fondurile alternative de pensii sau sănătate, în limita valorilor stabilite prin legislația în vigoare;
- d) costuri extraordinare determinate de forța majoră;
- e) costuri cu salarii compensatorii, conform legislației în vigoare;
- f) costuri cu despăgubirile plătite de OTS terților pentru efectuarea lucrărilor de mentenanță, stabilite prin hotărâre judecătorească, în cazul în care părțile nu se înțeleg;
- g) costuri cu pierderi din creanțe stabilite prin hotărâre judecătorească.

Art. 28. Următoarele costuri nu se includ în determinarea venitului-țintă inițial:

- a) costuri aferente contribuțiilor gratuite;
- b) costuri aferente racordării noilor clienți ai serviciului de transport;
- c) costuri cu amenzi și penalități aplicate OTS;
- d) cota-parte din costurile cu alte activități desfășurate de operatorul de transport, pentru care este utilizată rețeaua electrică de transport și/sau salariații implicați în prestarea serviciului de transport;
- e) costuri cu despăgubiri plătite clienților pentru nerespectarea termenelor stabilite prin standardul de performanță pentru serviciul de transport al energiei electrice sau pentru deteriorarea receptoarelor electrice din culpa OTS.

Secțiunea 4. Costurile cu amortizarea

Art. 29. Toate activele imobilizate se amortizează, cu excepția imobilizărilor corporale nepuse în funcțiune.

Art. 30. (1) Costurile cu amortizarea anuală a activelor cuprinse în venitul-țintă inițial conform art. 22 trebuie să fie identice cu costurile cu amortizarea anuală considerate la determinarea bazei reglementate a activelor prognozate conform art. 38.

(2) Costurile cu amortizarea anuală a activelor existente la începutul primei perioade de reglementare sunt stabilite considerând o metodă liniară de amortizare pe o durată de viață de 25 de ani; valoarea astfel determinată se ia în considerare la stabilirea *BAR* în fiecare perioadă tarifară pe durata celor 25 de ani.

(3) Costurile cu amortizarea anuală a activelor noi înregistrate în contabilitate ca mijloace fixe în cadrul unei perioade tarifare se calculează folosind metoda liniară, cu aplicarea duratelor normale de viață reglementate, stabilite conform unei proceduri elaborate de OTS și aprobate de autoritatea competentă.

Art. 31. Amortizarea aferentă activelor primite cu titlu gratuit, achiziționate din fonduri nerambursabile, inclusiv cele obținute din aplicarea tarifelor de racordare noilor utilizatori, precum și cea aferentă activelor realizate din veniturile obținute de OTS din alocarea capacității de interconexiune, în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (4), nu se include în costurile justificate ce stau la baza stabilirii tarifului de transport.

Art. 32. Cheltuielile speciale determinate de cauze extraordinare sau evenimente aleatorii (care nu se realizează repetitiv) pot fi amânate și amortizate pe perioada pe care aceste cheltuieli își produc efectele.

Secțiunea 5. Costurile de achiziție a energiei electrice aferente consumului propriu tehnologic

Art. 33. (1) Pentru fiecare perioadă de reglementare, cantitatea de energie electrică reglementată pentru acoperirea consumului propriu tehnologic și prețul mediu de achiziție al energiei electrice de la producători, respectiv costul energiei electrice pentru acoperirea

consumului propriu tehnologic (*CPT*), se estimează de OTS și se aprobă de autoritatea competentă.

Secțiunea 6. Costurile necesare eliminării congestiilor prin redispecerizare

Art. 34. (1) Cantitatea de energie electrică necesară eliminării congestiilor prin redispecerizare, numărul de ore în care se manifestă congestiile pe diferite secțiuni ale rețelei electrice și capacitatea de transport corespunzătoare secțiunilor de rețea ale SEN se determină de OTS pentru regimurile caracteristice de funcționare și se transmit la autoritatea competentă, la data de 1 aprilie, în ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-1$ pentru fiecare perioadă tarifară t a perioadei de reglementare p și la data de 1 mai în fiecare perioadă tarifară $t-1$ pentru fiecare perioadă tarifară t .

(2) Determinarea regimurilor caracteristice de funcționare aferente fiecărei perioade tarifare se efectuează pe baza unei proceduri elaborate de OTS utilizând următoarele:

- a) energia electrică anuală prognozată a fi produsă în fiecare centrală electrică pe baza informațiilor primite de la producători și/sau înregistrărilor statistice din perioadele anterioare;
- b) diferite scenarii de funcționare a centralelor electrice existente și noi față de rezultatele de simulare a funcționării centralelor electrice, luând în considerare diferite ipoteze, cum ar fi, dar nu limitat la:
 - restricții în alimentarea cu combustibil a centralelor electrice;
 - regimul hidrologic, reducerea debitelor pe Dunăre și pe râurile interioare;
 - secetă, temperaturi ridicate pe durate mai mari de două săptămâni etc.

La stabilirea acestor scenarii se au în vedere și situațiile de funcționare pe piața de electricitate care au existat în perioada de reglementare anterioară și care au condus la apariția congestiilor de rețea;

- c) evoluția configurației rețelelor electrice de transport în conformitate cu studiile de planificare a funcționării SEN, elaborate de OTS și transmise autorității competente. La determinarea regimurilor caracteristice de funcționare aferente fiecărei perioade tarifare nu se iau în considerare retragerile din exploatare a elementelor rețelelor electrice de transport; OTS ia măsurile necesare, astfel încât să se evite apariția congestiilor de rețea pe durata rețehnologizărilor sau a operării și mentenanței;
- d) stabilirea programului anual de retrageri din exploatare și a perioadelor pe care se consideră retragerile respective ale rețelelor electrice de transport ține seama de programul de opriri ale grupurilor generatoare și ale rețelelor electrice de distribuție, convenite cu producătorii și cu operatorii de distribuție.

(3) Pentru a doua perioadă de reglementare și următoarele, costurile reglementate necesare eliminării congestiilor prin redispecerizare (*CON*) apărute ca o consecință a funcționării pieței de energie electrică se estimează pentru fiecare perioadă tarifară de OTS, ținând seama de prevederile alin. (1) și (2) și de costul unitar mediu al eliminării congestiilor, rezultat pe piața de echilibrare în perioada tarifară anterioară perioadei de reglementare p .

(4) La data de 20 decembrie a fiecărei perioade tarifare, OTS transmite la autoritatea competentă programul anual de retrageri din exploatare pentru perioada tarifară următoare, însoțit de lucrările necesare pentru evitarea apariției congestiilor de rețea datorate rețehnologizărilor sau mentenanței rețelelor electrice de transport. Dacă în cursul perioadei tarifare apar situații care necesită modificarea programului anual de retrageri din exploatare, OTS transmite la autoritatea competentă, în curs de două săptămâni de la apariția modificării, cauza acesteia și participantul la piață care a determinat modificarea.

Autoritatea competentă analizează și poate aproba includerea unor costuri suplimentare celor reglementate pentru acoperirea congestiilor.

Secțiunea 7. Costurile și veniturile aferente transportului de energie electrică între OTS-uri

Art. 35. (1) Costurile OTS datorate transportului de energie electrică între OTS-uri (*TI*) pentru perioada tarifară *t*, se propun de OTS, în conformitate cu Mecanismul de compensare a efectelor utilizării rețelelor electrice de transport pentru tranzite de energie electrică între Operatorii de Transport și de Sistem și se aprobă de autoritatea competentă.

(2) Veniturile care se realizează din tranzitele din țările perimetrice se obțin prin perceperea tarifului reglementat de tranzit pentru prestarea serviciului de tranzit al energiei electrice din/spre țările perimetrice prin Sistemul Electroenergetic Național (SEN), potrivit mecanismului de compensare menționat la alin. (1) în conformitate cu prevederile art. 13 din *Regulamentul (CE) nr. 714/2009* și ale *Regulamentului (UE) nr. 838/2010*.

(3) Tariful reglementat de tranzit din/spre țările perimetrice menționat la alin. (2) se determină de ENTSO-E și se justifică de OTS.

Secțiunea 8. Baza reglementată a activelor

Art. 36. (1) Baza reglementată a activelor (*BAR*) include valoarea netă a activelor corporale și necorporale corespunzătoare patrimoniului privat al companiei și valoarea netă a activelor aparținând domeniului public al statului finanțate integral din surse proprii, rezultate în urma investițiilor eficiente.

(2) Activele incluse în *BAR* trebuie să fie cele utilizate de OTS în prestarea serviciului de transport. Pentru activele comune serviciului de transport și serviciului de sistem sau altor servicii, OTS prezintă cheia de alocare între acestea, pe bază de justificări, utilizând o cheie de alocare determinată similar cu prevederile de la art. 12 referitoare la costuri. Dacă activele utilizate în prestarea serviciului de transport sunt utilizate și pentru alte activități, valoarea inclusă în *BAR* este ajustată cu gradul de utilizare al activelor pentru serviciul de transport.

(3) Autoritatea competentă controlează volumul activelor incluse în *BAR*, astfel încât să nu existe costuri determinate de decizii incorecte sau de o structură a activelor care nu mai corespunde condițiilor economice, dar și să se asigure viabilitatea financiară a OTS.

(4) Baza reglementată a activelor nu include: valoarea investițiilor financiare în alte activități în afara serviciului de transport, valoarea investițiilor realizate din contribuții financiare, valoarea investițiilor având ca sursă de finanțare veniturile obținute din alocarea capacității de interconexiune, în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (4) și valoarea amortizărilor corespunzătoare acestora.

Art. 37. (1) Pentru calculul bazei reglementate a activelor aferente activității de transport existente la începutul perioadei de reglementare *p*, autoritatea competentă ia în considerare următoarele:

- a) valoarea activelor corporale și necorporale amortizabile, corespunzătoare patrimoniului privat al companiei de transport și valoarea activelor aparținând domeniului public al statului finanțată integral din surse proprii, din bilanțul contabil de la data de 30 iunie a ultimei perioade tarifare a perioadei de reglementare *p-1*;
- b) amortizarea anuală aferentă activelor considerate la lit. a).

(2) În ultima perioadă tarifară a fiecărei perioade de reglementare, OTS poate solicita autorității competente recunoașterea reevaluării activelor pe baza studiilor de reevaluare efectuate conform legislației primare.

(3) Valoarea acceptată a activelor patrimoniului privat al OTS și a bunurilor aparținând domeniului public al statului finanțate integral din surse proprii OTS, la sfârșitul unei perioade de reglementare, inclusiv cea determinată de reevaluarea unor grupe de active, nu va depăși valoarea cumulată a ratei inflației pe perioada respectivă de reglementare, aplicată la valoarea BAR_p la data de 1 iulie a primei perioade tarifare a perioadei de reglementare p , conform prevederilor art. 39.

Art. 38. Baza medie reglementată a activelor ($BAR_{med,t}$) pentru toate perioadele tarifare t se stabilește cu formula:

$$BAR_{med,t} = (BAR_{t-1} + BAR_t) / 2 \quad (\text{lei}) \quad (3)$$

unde:

BAR_{t-1} reprezintă baza reglementată a activelor la sfârșitul perioadei tarifare $t-1$;

BAR_t – baza reglementată a activelor la sfârșitul perioadei tarifare t ;

$$BAR_t = BAR_{t-1} + IA_t - EA_t - AM_t \quad (\text{lei}) \quad (4)$$

unde:

IA_t – intrările de active puse în funcțiune și recunoscute de autoritatea competentă în cursul perioadei tarifare t ;

EA_t – ieșirile de active scoase din funcțiune sau valoarea rămasă de amortizat a activelor casate, vândute, cedate în cursul perioadei tarifare t ;

AM_t – suma dintre amortizarea anuală aferentă activelor ce compun BAR_{t-1} și cea aferentă activelor puse în /scoase din funcțiune în perioada tarifară t ;

- la jumătatea perioadei tarifare t , pentru valorile prognozate,

- în luna perioadei tarifare t în care mijloacele fixe au fost înregistrate/scoase în/din contabilitate, pentru valorile realizate, calculate folosindu-se metoda liniară, cu aplicarea duratelor de amortizare reglementate.

Art. 39. La trecerea de la o perioadă de reglementare la alta, valoarea BAR_p considerată la Art. 37 alin. (3), estimată a fi realizată la data de 30 iunie a ultimei perioade tarifare a perioadei de reglementare $p-1$, se stabilește cu formula (5) (unde k reprezintă numărul de ani ai perioadei de reglementare) și include:

a) valoarea BAR_{p-1} la data de 1 iulie a primei perioade tarifare a perioadei de reglementare $p-1$;

b) valorile intrărilor, ieșirilor de active realizate în perioadele tarifare ale perioadei de reglementare $p-1$ și ale amortizărilor corespunzătoare, considerând rata inflației aferentă perioadelor tarifare rămase până la sfârșitul perioadei de reglementare;

c) valoarea procentuală realizată a ratei inflației pentru perioadele tarifare realizate, respectiv estimată pentru ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-1$.

$$BAR_p = BAR_{p-1} \times \prod_{i=1}^k (1 + RI_i) + \sum_{i=1}^{k-1} \left[(IA_i - EA_i - AM_i) \times \prod_{i=i+1}^k (1 + RI_i) \right] + IA_k - EA_k - AM_k \quad (\text{lei}) \quad (5)$$

Secțiunea 9. Investiții

Art. 40. (1) OTS are obligația de a înainta autorității competente spre aprobare la data de 1 octombrie a ultimei perioade tarifare a perioadei de reglementare $p-1$, planul anual de

investiții pe surse de finanțare, pentru fiecare perioadă tarifară a perioadei de reglementare p .

(2) Planul de investiții trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) cel puțin 80 % din obiectivele de investiții planificate sunt cele cuprinse în planul de dezvoltare a RET pe 10 ani aprobat de autoritatea competentă,
- b) durata medie de amortizare aferentă mijloacelor fixe prognozate a fi puse în funcțiune într-un an t , determinată ca raport între valoarea totală de inventar și valoarea amortizării anuale cumulate a acestora să fie mai mare de 20 ani,
- c) amortizarea anuală cumulată a mijloacelor fixe cu durată normală de funcționare mai mică de 10 ani, să nu depășească 20 % din valoarea anuală cumulată a amortizării mijloacelor fixe prognozate a fi puse în funcțiune în anul t .

(3) Planul de investiții de la alin. (1) se fundamentează cel puțin prin:

- planul de dezvoltare a rețelei de transport pe 10 ani aprobat de autoritatea competentă,
- studiile de fezabilitate pentru proiectele programate a se realiza în primii 3 ani ai perioadei de reglementare și
- fundamentarea proiectului realizată în cadrul companiei, pentru proiectele programate a se realiza în ultimii 2 ani ai perioadei de reglementare.

(4) Fundamentarea planului de investiții conține evaluarea fiecărui proiect, pe baza costurilor specifice ale elementelor de rețea relevante.

(5) Fiecare proiect de investiție și valoarea acestuia se justifică în funcție de scopul urmărit, cum ar fi:

- înlocuirea mijloacelor fixe uzate, cu durată de viață depășită;
 - reducerea consumului propriu tehnologic;
 - îmbunătățirea calității serviciului de transport;
 - creșterea capacității de transport a rețelei electrice;
 - creșterea capacităților de interconexiune etc;
- cu ierarhizarea proiectelor în funcție de rezultatul estimat.

(6) Lucrările planificate a fi realizate în perioada de reglementare $p-1$ care nu au fost realizate integral, se includ în planul de investiții aferent perioadei de reglementare p .

(7) Elaborarea planului de dezvoltare a RET pe 10 ani și a planului de investiții se realizează pe baza unei proceduri interne de planificare și gestiune a investițiilor, propuse de OTS și avizate de autoritatea competentă ținând seama de prevederile alin. (2), (3), (4) și (5).

Art. 41. (1) Autoritatea competentă poate limita valoarea planului de investiții precum și costurile aferente amortizării, astfel încât să nu fie depășite limitele de creștere a tarifelor, prevăzute la art. 94.

(2) În cazul unei documentații complete transmise de OTS, dacă autoritatea competentă nu înștiințează OTS, până la data de 1 februarie a aceleiași perioade tarifare, că respinge planul menționat la alin. (1), acesta se consideră ca fiind aprobat și inclus în BAR.

(3) Autoritatea competentă are dreptul să nu aprobe investițiile propuse de OTS spre aprobare, dacă acestea nu pot fi probate ca eficiente.

Art. 42. În accepțiunea prezentei metodologii, prin *investiție realizată* se înțelege acea investiție finalizată și inclusă în lista de mijloace fixe a companiei, pentru care se înregistrează amortizare.

Art. 43. (1) Autoritatea competentă are dreptul de a analiza în orice moment orice investiție anterior aprobată, din punct de vedere al oportunității și eficienței acesteia și de a nu include în BAR mijloacele fixe rezultate din investiții realizate care nu pot fi probate ca eficiente.

(2) Aprobarea și monitorizarea investițiilor în rețeaua electrică de transport se realizează de autoritatea competentă pe baza unor criterii obiective și transparente.

Art. 44. (1) Autoritatea competentă verifică dacă nerealizarea investițiilor este un rezultat al supradimensionării proiectelor de investiții sau al renunțării deliberate la realizarea unora dintre acestea.

(2) În cazul renunțării deliberate, autoritatea competentă reduce veniturile reglementate aferente primei perioade tarifare a perioadei de reglementare următoare constatării cu valoarea cheltuielilor de capital realizate într-un mod incorect/speculativ.

Art. 45. (1) Realizarea unor investiții suplimentare față de cele incluse în planul de investiții aprobat de autoritatea competentă pentru perioada de reglementare *p-1* sau realizarea unor investiții la o valoare mai mare decât cea aprobată în cadrul planului, precum și nerealizarea unor obiective investiționale, trebuie justificată de OTS și aprobată în prealabil de autoritatea competentă.

(2) Orice creștere a valorii planificate a unei lucrări de investiții față de valoarea aprobată din planul de investiții se fundamentează de către OTS în conformitate cu prevederile de la art. 40 alin. (3), (4) și (5) și reprezintă lucrare suplimentară față de planul aprobat.

(3) Activele înregistrate ca mijloace fixe ca urmare a investițiilor realizate suplimentar cu aprobarea autorității competente, datorită unor condiții excepționale față de planul aprobat în cadrul unei perioade de reglementare *p-1*, se introduc în BAR în perioada de reglementare *p-1* dacă în cadrul perioadei de reglementare *p-1* a fost înregistrată o economie valorică (reprezentând diferența dintre valoarea de plan și valoarea de realizare a unui obiectiv de investiții) și numai în limita acesteia, sau se introduc în BAR la începutul perioadei de reglementare *p*, cu valoarea rămasă de amortizat, dacă în cadrul perioadei de reglementare *p-1* nu a fost realizată o economie valorică.

Art. 46. (1) Lucrările realizate suplimentar față de planul de investiții aferent perioadei de reglementare *p-1*, cu aprobarea prealabilă a autorității competente, se introduc în planul de investiții pentru perioada de reglementare *p* și se fundamentează în conformitate cu prevederile de la art. 40 alin.(3), (4) și 0.

(2) Lucrările realizate suplimentar față de planul de investiții aferent perioadei de reglementare $p-1$, pentru care nu a fost solicitată aprobarea prealabilă prevăzută la art. 45 sau respinse de autoritatea competentă, nu sunt remunerate.

Art. 47. (1) Până la data de 1 august a fiecărei perioade tarifare t , OTS transmite planul anual de investiții aferent perioadei tarifare t , detaliat pe lucrări de investiții/mijloace fixe, data PIF, sursa de finanțare, cu încadrarea în valoarea anuală aprobată.

(2) Orice propunere de modificare a planului menționat la alin. (1) se transmite spre aprobare la autoritatea competentă, până la data de 1 ianuarie a fiecărei perioade tarifare t , cu respectarea valorii totale aprobate anterior.

Art. 48. (1) Planul de investiții este defalcat de OTS pe cele 3 categorii precizate la alin. (2).

(2) OTS ierarhizează proiectele de investiții după cum urmează:

a) **proiecte esențiale**, în sensul proiectelor de investiții care au ca scop crearea de active imobilizate esențiale, destinate să asigure siguranța în funcționare a rețelei de transport și a SEN, eliminarea congestiilor sistematice, precum și asigurarea capacității rețelei de transport de a face față pe termen mediu fluxurilor de energie ce trebuie transportate prin SEN sau sistemele vecine, cu respectarea condițiilor de siguranță și continuitate stabilite de normele tehnice în vigoare. Pot fi proiecte esențiale următoarele:

1. noi linii de interconexiune sau elemente interne de rețea electrică de transport care contribuie semnificativ la creșterea capacității de interconexiune cu sistemele vecine
2. noi linii sau stații care contribuie esențial la realizarea scopurilor enunțate mai sus
3. creșterea capacității liniilor/stațiilor existente care sunt supraîncărcate sau care nu mai asigură condiții de siguranță/continuitate datorită evoluției sau involuției producției /consumului în zonă.
4. instalații pentru compensarea factorului de putere
5. investiții care intră în componența proiectelor incluse în lista proiectelor de interes comun, stabilită în baza Regulamentului (UE) nr. 347/2013
6. protecția infrastructurii critice cu grad de criticitate mare - doar proiecte destinate evitării producerii unor evenimente iminente și care pot avea consecințe la nivelul siguranței ansamblului SEN, consecințe catastrofice sau care pot conduce la pierderi de vieți omenești.

b) **proiecte necesare** în sensul proiectelor de investiții care au ca scop crearea de active imobilizate necesare, destinate modernizării rețelei electrice de transport, reducerii consumului propriu tehnologic, asigurării calității și performanței serviciului de transport conform normelor și standardelor aplicabile. Pot fi proiecte necesare următoarele:

1. proiecte care au ca scop sau conduc la creșterea capacității de transport fără a include realizarea de linii sau stații electrice noi.
2. re tehnologizarea și modernizarea liniilor/stațiilor existente care au parametri tehnici necorespunzători în conformitate cu normele în vigoare (de exemplu: întreruptoare care au puteri de scurtcircuit depășite datorită dezvoltării rețelei electrice de transport, înlocuirea echipamentelor existente amortizate ai căror parametri tehnici nu mai corespund cu normativele în vigoare și care nu mai asigură respectarea indicatorilor de performanță și calitate a serviciului de transport);
3. înlocuirea echipamentelor pentru respectarea condițiilor de mediu;
4. protecția infrastructurii critice cu grad de criticitate mare și mediu – proiecte destinate evitării producerii unor evenimente care nu prezintă risc iminent de producere, dar pot avea consecințe semnificative.

c) **proiecte justificabile** în sensul proiectelor de investiții care au ca scop crearea de active imobilizate ce pot fi justificate prin cheltuielile generate în raport cu beneficiul pe care îl aduc clienților. Pot fi proiecte justificabile următoarele:

1. înlocuirea echipamentelor existente distruse, deteriorate sau depășite moral, pentru care nu există piese de schimb și pentru care nu mai pot fi executate lucrări de mentenanță corespunzătoare;
2. modificarea liniilor electrice prin creșterea nivelului de tensiune;
3. înlocuirea conductoarelor/transformatoarelor pentru reducerea CPT;
4. dublarea circuitelor sau a transformatoarelor pentru îmbunătățirea siguranței în funcționare sau pentru reducerea CPT.
5. protecția infrastructurii critice cu grad de criticitate redus.

Art. 49. Dacă anumite active existente sunt utilizate de mai multe activități ale OTS, atunci acesta precizează distinct veniturile anuale rezultate din utilizarea acestor active, precum și costurile anuale aferente altor activități în afara celei de transport.

Secțiunea 10. Rentabilitatea bazei reglementate a activelor

Art. 50. Rentabilitatea bazei reglementate a activelor ($RBAR_t$) pentru fiecare perioadă tarifară t a perioadei de reglementare p se obține prin aplicarea ratei reglementate a rentabilității la baza medie reglementată a activelor, corespunzătoare perioadei tarifare respective, conform formulei:

$$RBAR_t = RRR \times BAR_{med,t} \quad (\text{lei}) \quad (6)$$

unde :

RRR reprezintă rata reglementată a rentabilității, în termeni reali, înainte de impozitare;

$BAR_{med,t}$ – baza medie reglementată a activelor pentru perioada tarifară t .

Art. 51. Rata reglementată a rentabilității (RRR), în valori reale, se obține pe baza costului mediu ponderat al capitalului înainte de impozitare, conform formulei:

$$RRR = CCP \times Kp / (1 - T) + CCI \times Ki \quad (\%) \quad (7)$$

unde:

CCP reprezintă costul capitalului propriu în termeni reali, calculat după impozitare, recunoscut de autoritatea competentă. Calculul costului capitalului propriu se efectuează conform formulei:

$$CCP = R_f + \beta_e \times (R_m - R_f) \quad (\%) \quad (8)$$

unde:

R_f reprezintă rata rentabilității investițiilor considerate fără risc (de exemplu, dobânda la obligațiunile de stat/bonuri de trezorerie);

β_e – valoarea riscului unei investiții;

R_m – valoarea așteptată a rentabilității unui portofoliu de acțiuni pe piața de capital;

$(R_m - R_f)$ – prima riscului de piață;

$\beta_e (R_m - R_f)$ - prima riscului de piață în valoare procentuală;

CCI – costul capitalului împrumutat în valori reale, calculat înainte de impozitare, recunoscut de autoritatea competentă (%);

Kp – ponderea capitalului propriu în total capital, estimată de autoritatea competentă la finele perioadei tarifare;

K_i – ponderea capitalului împrumutat în total capital, estimată de autoritatea competentă la finele perioadei tarifare;

T – rata impozitului pe profit.

- Art. 52.** Structura capitalului se bazează pe pasivul bilanțului OTS din perioada de reglementare $p-1$. OTS are dreptul să propună și autoritatea competentă are dreptul să aprobe o structură de capital pentru perioada de reglementare p , determinată în urma unui proces de prognoză și corelat cu planul de investiții, astfel încât să rezulte o rentabilitate rezonabilă a bazei reglementate de active.
- Art. 53.** Costul capitalului împrumutat pe termen lung se bazează pe dobânda curentă la un împrumut eficient și bine gestionat de pe o piață de capital națională și/sau internațională relevantă.
- Art. 54.** În cazul în care costul real al capitalului împrumutat depășește nivelul dobânzii curente pe o piață internă sau externă de capital, autoritatea competentă solicită informații suplimentare asupra motivelor apariției acestei diferențe. Dacă OTS furnizează documente incomplete sau insuficiente, autoritatea competentă stabilește costul capitalului împrumutat.
- Art. 55.** Autoritatea competentă poate decide calcularea costului capitalului împrumutat, însumând rata investițiilor fără risc cu prima de risc specifică companiei (prima de risc a împrumuturilor sau întinderea creditelor).
- Art. 56.** Structura capitalului împrumutat folosit în activitatea de transport se raportează la autoritatea competentă.
- Art. 57.** (1) Valoarea RRR este propusă de OTS, analizată și aprobată de autoritatea competentă pentru fiecare perioadă de reglementare.
- (2) Pe parcursul ultimei perioade tarifare a unei perioade de reglementare, autoritatea competentă inițiază un proces de consultare pentru stabilirea structurii capitalului ce este luată în calcul la stabilirea ratei reglementate a rentabilității. OTS poate să propună și autoritatea competentă poate să decidă o structură a capitalului, ținând cont și de structura standard a unor societăți internaționale cu activități similare, precum și de condițiile și riscul pieței interne de electricitate.
- (3) Pentru mijloacele fixe rezultate în urma investițiilor din categoria celor precizate în Anexa II, punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 347/2013, în condițiile art. 13 al aceluiași regulament, autoritatea competentă poate lua în considerare o creștere cu 0,5 % a ratei reglementate a rentabilității față de valoarea aprobată conform alin. (1).

Secțiunea 11. Profilarea veniturilor – determinarea factorului de liniarizare $X_{final, liniar}$ și a veniturilor liniarizate

- Art. 58.** Între perioadele tarifare t ale unei perioade de reglementare p este posibil să apară diferențe mari între valorile venitului-țintă inițial, din cauza unor diferențe mari între planurile anuale de investiții. Aceste diferențe se diminuează utilizând o metodă de liniarizare a veniturilor prin considerarea unui singur factor $X_{final, liniar}$ pe întreaga perioadă de reglementare, aplicabil venitului de referință.
- Art. 59.** La determinarea factorului $X_{final, liniar}$, autoritatea competentă ia în considerare:
- îmbunătățirea prognozată a productivității OTS ($X_{inițial, eficiență}$);

- b) prognoza costurilor anuale;
- c) planul de investiții (mijloacele fixe aferente) aprobat de autoritatea competentă și baza reglementată a activelor;
- d) cerința de liniarizare a veniturilor.

Art. 60. Valoarea unică a factorului de liniarizare ($X_{final,liniar}$) se determină astfel încât valoarea netă actualizată a fluxului de venituri liniarizate ($V_{liniarizat,t}$) pe întreaga perioadă de reglementare să fie egală cu valoarea actualizată a venitului țintă inițial ($V_{țintă\ inițial,t}$) pe aceeași perioadă de reglementare.

Calculul valorii nete actualizate a fluxului de venituri liniarizate utilizează rata reglementată a rentabilității (RRR) ca factor de actualizare:

$$\sum_{t=1}^k \left[\frac{1}{(1+RRR)^t} \times (1 - X_{final,liniar})^t \times V_{referinta} \right] = \sum_{t=1}^k \left[\frac{1}{(1+RRR)^t} \times V_{țintă\ inițial,t} \right] \quad (\text{lei}) \quad (9)$$

unde:

k - reprezintă numărul de perioade tarifare t din perioada de reglementare p .

Art. 61. Factorul de liniarizare $X_{final,liniar}$ determinat pe baza formulei (9) se utilizează la calculul veniturilor liniarizate, în termeni reali, conform formulei:

$$V_{liniarizat,t} = V_{referință} \times (1 - X_{final,liniar})^t \quad (\text{lei}) \quad (10)$$

Secțiunea 12. Calculul venitului reglementat . Formula de reglementare de venit plafon

Art. 62. Venitul reglementat ($V_{reglementat,t}$) al serviciului de transport pentru fiecare perioadă tarifară t se calculează cu formula de mai jos:

$$V_{reglementat,t} = (1 - X_{final,liniar})^t \times V_{referință} \times \prod_1^t (1 + RI_t) + KV_{t,c} + KV_{t,s} \quad (\text{lei}) \quad (11)$$

unde:

t – perioadă tarifară din cadrul perioadei de reglementare p

RI_t - valoarea procentuală a ratei inflației - realizate pentru perioadele tarifare anterioare perioadei tarifare t și prognozate în perioada tarifară $t-1$ pentru perioada tarifară t ; valorile ratei inflației sunt furnizate de instituțiile abilitate;

$X_{final,liniar}$ - variația procentuală de la o perioadă tarifară la următoarea a venitului liniarizat;

$V_{referință}$ - venitul determinat pentru perioada tarifară anterioară perioadei de reglementare p , conform definiției de la secțiunea 3;

$(1 - X_{final,liniar}/100)^t \times V_{referință}$ - venitul liniarizat aferent perioadei tarifare t ;

$KV_{t,c}$ - suma algebrică a corecțiilor venitului liniarizat din orice perioadă tarifară t a perioadei de reglementare p , rezultate ca urmare a erorilor de prognoză a cantităților de energie electrică transportată, a K_{RET} , a costurilor de achiziție a CPT, a costurilor necesare eliminării congestiilor, a costurilor datorate transportului de energie electrică între OTS-uri, a costurilor de operare și mentenanță necontrolabile și a veniturilor din alte activități, față de valorile realizate/estimate în perioadele tarifare $t-2$ și $t-1$;

$KV_{t,s}$ - corecție a venitului liniarizat din orice perioadă tarifară t , a perioadei de reglementare p , reprezentând premierile/penalizările pentru realizarea/nerealizarea indicatorilor de performanță a serviciului de transport peste/sub cei aprobați de autoritatea competentă pentru perioadele tarifare $t-2$ și $t-1$; la determinarea acestei corecții se au în vedere prevederile art. 95 lit.b) și lit. c).

Secțiunea 13. Factorii de corecție a venitului

Art. 63. Pentru calculul veniturilor liniarizate ale perioadei de reglementare p și pentru aprobarea anuală a tarifelor corespunzătoare perioadei tarifare t a perioadei de reglementare p , OTS furnizează autorității competente, până cel mai târziu la data de:

- a) 1 august a fiecărei perioade tarifare t a perioadei de reglementare $p-1$, datele necesare calculului venitului liniarizat al perioadei de reglementare p , aferente valorilor investițiilor realizate în ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-2$, respectiv în perioada tarifară $t-1$,
- b) 1 aprilie a ultimei perioade tarifare a perioadei de reglementare $p-1$, datele estimate a fi realizate privind investițiile (mijloacele fixe) aferente acestei perioade tarifare (8 luni valori realizate și 4 luni valori estimate), necesare calculului venitului liniarizat al perioadei de reglementare p ,
- c) 1 august a perioadei tarifare $t-1$ a perioadei de reglementare p , datele necesare corecției venitului liniarizat al perioadei tarifare t , aferente valorilor realizate în perioada tarifară $t-2$,
- d) 1 aprilie a fiecărei perioade tarifare $t-1$ a perioadei de reglementare p , datele necesare corecției venitului liniarizat al perioadei tarifare t , aferente valorilor estimate a fi realizate în perioada tarifară $t-1$.

Art. 64. (1) Factorul de corecție a venitului liniarizat ($KV_{t,c}$) din perioada tarifară t , perioada de reglementare p , rezultat ca urmare a erorilor de estimare/proгноză a valorilor pentru perioada tarifară $t-2/t-1$ față de valorile realizate/estimate în perioada tarifară $t-2/t-1$ și propuse de OTS conform Art. 63, se calculează cu formula:

$$KV_{t,c} = \pm \Delta V_t(Q_{t-1}) \pm \Delta V_t(CPT_{t-1}) \pm \Delta V_t(CON_{t-1}) \pm \Delta V_t(CNC_{t-1}) \pm \Delta V_t(TI_{t-1}) \pm \Delta V_t(AA_{t-1}) \pm \Delta V_t(\Delta KV_{t-2})$$

(lei) (12)

unde:

$\Delta V_t(Q_{t-1})$ - factor de corecție a venitului, aplicat în perioada tarifară t , datorat diferenței între cantitatea de energie electrică transportată și K_{RET} prognozate și cele estimate a fi realizate în perioada tarifară $t-1$; se calculează potrivit prevederilor art. 65;

$\Delta V_t(CPT_{t-1})$ – factor de corecție a venitului, aplicat în perioada tarifară t , datorat diferenței între valorile prognozate pentru cantitatea de energie electrică și prețul mediu de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea consumului propriu tehnologic ținând seama de cpt reglementat, și cele estimate a fi realizate în perioada tarifară $t-1$; se calculează potrivit prevederilor art.66;

$\Delta V_t(CON_{t-1})$ – factor de corecție a venitului, aplicat în perioada tarifară t , datorat diferenței între valorile reglementate și cele estimate a fi realizate pe piața de echilibrare în perioada tarifară $t-1$ ale costului eliminării congestiilor; costul eliminării congestiilor se calculează potrivit prevederilor art. 67;

$\Delta V_t(CNC_{t-1})$ – factor de corecție a venitului, aplicat în perioada tarifară t , datorat diferenței între valorile prognozate ale costurile necontrolabile de operare și mentenanță și cele estimate a fi realizate în perioada tarifară $t-1$; se calculează potrivit prevederilor art.68;

$\Delta V_t(TI_{t-1})$ – factor de corecție a venitului, aplicat în perioada tarifară t , datorat diferenței între valorile prognozate și cele estimate a fi realizate ale obligațiilor de plată rezultate ca urmare a transportului de energie electrică între OTS-uri (TI) în perioada tarifară $t-1$; se calculează potrivit prevederilor art.69;

$\Delta V_t(AA_{t-1})$ – factor de corecție a venitului, aplicat în perioada tarifară t , datorat diferenței între valorile prognozate și cele estimate a fi realizate ale veniturilor obținute din alte activități ce utilizează resursele recunoscute pentru desfășurarea activității de transport aferente perioadei tarifare $t-1$; se calculează potrivit prevederilor art.70;

$\Delta V_t(\Delta KV_{t-2})$ – factor de corecție a venitului, aplicat în perioada tarifară t , datorat diferenței între valorile estimate a fi realizate și valorile realizate ale elementelor ce compun KV_{t-2} ; se calculează potrivit prevederilor art.71.

(2) În situația în care valoarea semestrială a $KV_{t,c}$ depășește $\pm 10\%$ din venitul corespunzător unei perioade tarifare t , OTS informează, pe bază de documente justificative, autoritatea competentă, care analizează și decide corecția tarifului de transport în cursul perioadei tarifare $t-1$. Datele aferente se transmit la autoritatea competentă până la data de 31 ianuarie a perioadei tarifare $t-1$.

(3) Aplicarea factorilor de corecție a venitului ține seama de valoarea procentuală a RI și a RTS.

(4) Modificarea valorilor anuale ale veniturilor liniarizate datorită aplicării factorilor de corecție nu implică recalcularea factorului $X_{final,liniar}$.

Art. 65. (1) Pentru calculul factorului de corecție $\Delta V_t(Q_{t-1})$ a venitului și a tarifului aplicat în oricare perioadă tarifară t , se utilizează:

a) datele realizate pe primele 8 luni din perioada tarifară $t-1$;

b) datele estimate pentru ultimele 4 luni din perioada tarifară $t-1$, considerând coeficientul de creștere a cantității de energie electrică realizate conform lit. a) față de cantitatea de energie electrică realizată în primele 8 luni ale perioadei tarifare $t-2$;

c) tariful de transport realizat pe primele 8 luni din perioada tarifară $t-1$ și tariful de transport reglementat pentru ultimele 4 luni din perioada tarifară $t-1$.

(2) Corecția venitului aferent perioadei tarifare t , datorată modificării cantității de energie electrică transportată $\Delta V_t(Q_{t-1})$ în perioada tarifară $t-1$, se efectuează conform formulei (13).

(3) Diferențele de cantități ΔQ_{t-1} sunt transformate în diferențe de venituri $\Delta V_t(Q_{t-1})$, luându-se în calcul tarifele TT_{t-1} corespunzătoare perioadei tarifare $t-1$ în care aceste diferențe s-au realizat. Aceste diferențe sunt corectate cu RTS aferentă perioadei tarifare $t-1$, conform formulei:

$$\Delta V_t(Q_{t-1}) = (\Delta Q_{t-1} \times TT_{t-1}) \times (1 + RTS_{t-1}) \quad (\text{lei}) \quad (13)$$

unde:

$$\Delta Q_{t-1} = Q_{\text{prognozat}, t-1} / K_{\text{RET prognozat}, t-1} - Q_{\text{estimat a fi realizat}, t-1} / K_{\text{RET estimat a fi realizat}, t-1}$$

TT_{t-1} – tariful mediu de transport estimat a fi realizat în perioada tarifară $t-1$, determinat pe baza valorilor realizate pe primele 8 luni și a valorilor reglementate pe următoarele 4 luni ale perioadei tarifare $t-1$.

(4) Diferențele de venituri obținute conform prevederilor anterioare se utilizează pentru modificarea venitului reglementat aferent perioadei tarifare t , astfel:

- $Q_{\text{prognozat},t-1} < Q_{\text{estimat a fi realizat},t-1}$ determină o ajustare în minus a venitului reglementat aferent perioadei tarifare t ;
- $Q_{\text{prognozat},t-1} > Q_{\text{estimat a fi realizat},t-1}$ determină o ajustare în plus a venitului reglementat aferent perioadei tarifare t .

(5) Corecția venitului aferent perioadei tarifare t , datorată modificării cantității de energie electrică transportată $\Delta V_t(Q_{t-1})$ se realizează numai în cazul unei variații a cantității de energie electrică transportată mai mare sau egală cu $\pm 3\%$ față de energia electrică transportată prognozată.

(6) La determinarea corecției prevăzute la alin. (5) se ține seama de reducerea costurilor de operare și mentenanță în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (3).

Art. 66. (1) Componenta corecției de venit $\Delta V_t(CPT_{t-1})$ datorată erorilor de prognoză a costului CPT, respectiv a cantității și a prețului mediu de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea CPT și a dezechilibrelor CPT din perioada tarifară $t-1$, se aplică în perioada tarifară t și se calculează cu formula:

$$\Delta V_t(CPT_{t-1}) = \Delta(CPT_{t-1}) \times (1 + RTS_{t-1}) \quad (\text{lei}) \quad (14)$$

unde:

$\Delta(CPT_{t-1}) = (CPT_{\text{prognozat},t-1}) - (CPT_{\text{estimat a fi realizat},t-1})$ reprezintă diferența între costul prognozat la începutul perioadei de reglementare și cel estimat a fi realizat în perioada tarifară $t-1$, considerând cpt reglementat.

(2) Factorul de corecție anual al veniturilor liniarizate $\Delta V_t(CPT_{t-1})$ ține seama de:

- a) diferențele de cantități de CPT realizate datorită modificării cantităților de energie electrică transportată, în limita cpt reglementat față de cele aprobate la începutul perioadei de reglementare;
- b) diferențele dintre prețul mediu de achiziție a CPT realizat și cel aprobat de autoritatea competentă la începutul perioadei de reglementare; la determinarea prețului mediu de achiziție a CPT realizat, dezechilibrele CPT se recunosc în limita a $\pm 10\%$ din cantitatea anuală de energie electrică pentru acoperirea CPT.

(3) Începând cu a doua perioadă de reglementare, valoarea realizată a CPT (MWh) recunoscută de autoritatea competentă este egală cu minimumul dintre:

- produsul dintre cantitatea de energie electrică transportată Q realizată și cpt (%) reglementat;
- produsul dintre cantitatea de energie electrică transportată Q realizată și cpt (%) realizat în perioada tarifară $t-1$;
- CPT realizat de OTS, cu considerarea prevederilor alin. (4).

(4) Începând cu cea de a doua perioadă de reglementare, câștigurile rezultate prin diminuarea cu peste 10% a cpt reglementat sunt lăsate la dispoziția OTS. Costurile suplimentare rezultate prin creșterea cantității CPT datorată depășirii cpt reglementat sau a valorii realizate în perioada tarifară anterioară nu se recunosc în cadrul corecțiilor de venit.

(5) Prețul mediu de achiziție a energiei electrice pentru asigurarea CPT recunoscut de autoritatea competentă pentru perioada tarifară t este cel realizat în condițiile alin. (2) litera b), fără a depăși prețul mediu ponderat calculat cu luarea în considerare a prețului mediu stabilit pe Piața Centralizată a Contractelor Bilaterale în proporție de 80% și a celui stabilit pe Piața Pentru Ziua Următoare în proporție de 20% , realizate în perioada tarifară t ;

(6) Dacă prețul mediu de achiziție a energiei electrice pentru asigurarea CPT realizat în perioada tarifară t conform prevederilor alin. (2) litera b) este mai mic decât prețul mediu ponderat calculat conform alineatului (5), câștigul valoric de eficiență rezultat din diferența de preț este alocat clienților în proporție de 50 %, numai în cazul încadrării în cpt reglementat .

Art. 67. Componenta corecției de venit $\Delta V_t(CON_{t-1})$ datorată erorilor de prognoză a costului necesar eliminării congestiilor din perioada tarifară $t-1$ se aplică în perioada tarifară t și se calculează cu formula:

$$\Delta V_t(CON_{t-1}) = \Delta(CON_{t-1}) \times (1 + RTS_{t-1}) \quad (\text{lei}) \quad (15)$$

unde:

$\Delta(CON_{t-1}) = (CON_{\text{reglementat, prognozat, } t-1}) - (CON_{\text{estimat a fi realizat, } t-1})$ reprezintă diferența între costul reglementat al congestiilor aprobat de autoritatea competentă la începutul perioadei de reglementare și cel estimat a fi realizat cu considerarea Art. 34 alin. (4).

Art. 68. Componenta corecției de venit $\Delta V_t(CNC_{t-1})$ datorată diferenței între valorile prognozate ale costurile necontrolabile de operare și mentenanță și cele estimate a fi realizate în perioada tarifară $t-1$ se aplică în perioada tarifară t și se calculează cu formula:

$$\Delta V_t(CNC_{t-1}) = \Delta(CNC_{t-1}) \times (1 + RTS_{t-1}) \quad (\text{lei}) \quad (16)$$

unde:

$\Delta(CNC_{t-1}) = (CNC_{\text{prognozat, } t-1}) - (CNC_{\text{estimat a fi realizat, } t-1})$ reprezintă diferența între costul prognozat la începutul perioadei de reglementare și cel estimat a fi realizat în perioada tarifară $t-1$.

Art. 69. Componenta corecției de venit $\Delta V_t(TI_{t-1})$ datorată erorilor de prognoză a costului datorat transportului de energie electrică între OTS-uri, inclusiv cel datorat tranzitelor din țările perimetrice, în perioada tarifară $t-1$, se aplică în perioada tarifară t și se calculează cu formula:

$$\Delta V_t(TI_{t-1}) = \Delta(TI_{t-1}) \times (1 + RTS_{t-1}) \quad (\text{lei}) \quad (17)$$

unde:

$\Delta(TI_{t-1}) = (TI_{\text{prognozat, } t-1}) - (TI_{\text{estimat a fi realizat, } t-1})$ reprezintă diferența între costul prognozat la începutul perioadei de reglementare și cel estimat a fi realizat, datorat transportului de energie electrică între OTS-uri, inclusiv tranzitelor din țările perimetrice, în perioada tarifară $t-1$.

Art. 70. (1) Componenta corecției de venit $\Delta V_t(AA_{t-1})$ datorată diferenței dintre valorile prognozate și cele estimate a fi realizate ale veniturilor obținute din alte activități, în perioada tarifară $t-1$, se aplică în perioada tarifară t și se calculează cu formula:

$$\Delta V_t(AA_{t-1}) = \Delta(AA_{t-1}) \times (1 + RTS_{t-1}) \quad (\text{lei}) \quad (18)$$

unde:

$\Delta(AA_{t-1}) = (AA_{\text{prognozat, } t-1}) - (AA_{\text{estimat a fi realizat, } t-1})$ reprezintă diferența dintre venitul prognozat la începutul perioadei de reglementare și cel estimat a fi realizat, datorat veniturilor obținute din alte activități, în perioada tarifară $t-1$.

(2) Componenta corecției de venit $\Delta V_t(AA_{t-1})$ nu include diferența dintre veniturile realizate din alocarea capacității de interconexiune și valoarea investițiilor realizate pentru creșterea capacității de interconexiune cu sistemele vecine în perioada tarifară $t-1$.

Art. 71. Componenta corecției de venit $\Delta V_t (\Delta KV_{t-2})$ datorată diferenței dintre valorile estimate a fi realizate și valorile realizate ale elementelor ce compun KV_{t-2} , în perioada tarifară $t-2$, se aplică în perioada tarifară t și se calculează cu formula:

$$\Delta V_t(\Delta KV_{t-2}) = \Delta(KV_{t-2}) \times (1+RTS_{t-2}) \times (1+RTS_{t-1}) \quad (\text{lei}) \quad (19)$$

unde:

$\Delta(KV_{t-2}) = (KV_{\text{estimat a fi realizat}, t-2}) - (KV_{\text{realizat}, t-2})$ reprezintă diferența între factorul de corecție estimat aferent perioadei tarifare $t-2$ și cel realizat, aplicat în perioada tarifară t .

Art. 72. Corecțiile venitului datorate modificării cantității de energie electrică transportată, a costului aferent consumului propriu tehnologic, a costului necesar eliminării congestiilor, a costului datorat transportului de energie electrică între OTS-uri, a costurilor de operare și mentenanță necontrolabile, a venitului din alte activități și a elementelor ce compun KV_{t-2} , se iau în considerare la determinarea venitului reglementat conform formulei de la art. 62.

Art. 73. (1) Diferențele de venituri $\Delta V_p(I_{p-1})$, $\Delta V_p(E_{p-1})$ și $\Delta V_p(\Delta KV_{p-2})$ rezultate din nerealizarea în perioadele de reglementare $p-1$ și $p-2$ a mijloacelor fixe corespunzătoare punerilor în funcțiune ale investițiilor aprobate/estimate de autoritatea competentă, precum și din nerealizarea în perioadele de reglementare $p-1$ și $p-2$ a câștigurilor de eficiență peste țintele stabilite de autoritatea competentă, se aplică venitului țintă inițial al primei perioade tarifare a perioadei de reglementare p .

(2) Determinarea diferențelor de venituri de la alin. (1) ține seama de valoarea procentuală realizată a RTS pentru perioadele tarifare realizate, respectiv prognozată pentru ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-1$.

Art. 74. (1) Valoarea corecției de venit $\Delta V_p(I_{p-1})$ se calculează conform formulei:

$$\Delta V_p(I_{p-1}) = \sum_{t=1}^k RRR_{p-1} \times (BAR_{\text{med, prognozat}, p-1, t} - BAR_{\text{med, estimat a fi realizat}, p-1, t}) \times \prod_{i=t}^k (1 + RTS_{p-1, i}) +$$

(lei) (20)

$$+ \sum_{t=1}^k (AM_{\text{prognozat}, p-1, t} - AM_{\text{estimat a fi realizat}, p-1, t}) \times \prod_{i=t}^k (1 + RTS_{p-1, i})$$

unde:

k - numărul de ani ai perioadei de reglementare $p-1$;

RRR_{p-1} - rata reglementată a rentabilității;

$BAR_{\text{med, prognozat}, p-1, t} - BAR_{\text{med, estimat a fi realizat}, p-1, t}$ - diferența valorică dintre baza reglementată a activelor prognozată ce conține punerile în funcțiune prognozate la începutul perioadei de reglementare $p-1$ a fi realizate în perioada tarifară t și baza reglementată a activelor realizată/estimată a fi realizată ce conține mijloacele fixe înregistrate ca urmare a punerilor în funcțiune a investițiilor realizate/estimate a fi realizate în perioada tarifară t a perioadei de reglementare $p-1$;

$AM_{\text{prognozat}, p-1, t} - AM_{\text{estimat a fi realizat}, p-1, t}$ - diferența dintre valoarea reglementată a amortizării prognozate la începutul perioadei de reglementare $p-1$ pentru perioada tarifară t și valoarea reglementată a amortizării realizată/estimată a fi realizată în perioada tarifară t , a perioadei de reglementare $p-1$.

Art. 75. Corecția venitului țintă inițial $\Delta V_p(\Delta KV_{p-2})$ ce se aplică în perioada de reglementare p , datorată diferenței dintre programul de puneri în funcțiune și amortizării corespunzătoare ale mijloacelor fixe estimate și cele realizate pe ultimele 4 luni din ultima perioadă tarifară l a perioadei de reglementare $p-2$, se calculează conform formulei:

$$\Delta V_p (\Delta k V_{p-2}) = RRR_{p-2} \times (BAR_{med,estimat,p-2,l} - BAR_{med,realiz,p-2,l}) \times (1 + RTS_{p-2,l}) \times \prod_{t=1}^k (1 + RTS_{p-1,t}) + (AM_{estimat,p-2,l} - AM_{realiz,p-2,l}) \times (1 + RTS_{p-2,l}) \times \prod_{t=1}^k (1 + RTS_{p-1,t}) \text{ (lei)} \quad (21)$$

- Art. 76.** Corecția aferentă diferenței dintre veniturile realizate din alocarea capacității de interconexiune și valoarea investițiilor realizate în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (4) pentru creșterea capacității de interconexiune cu sistemele vecine în perioada de reglementare $p-1$ se determină în ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-1$ și se aplică venitului țintă inițial aferent primei perioade tarifare a perioadei de reglementare p .
- Art. 77.** La calculul venitului reglementat sau la corecția venitului liniarizat, veniturile / costurile cauzate de investiții financiare în alte activități în afara serviciului de transport nu se recunosc.
- Art. 78.** În cazul în care corecția venitului este negativă, OTS ia măsurile necesare pentru desfășurarea normală a activității privind serviciul de transport; eventualele costuri cauzate de aceste măsuri nu se recunosc la calculul venitului reglementat.
- Art. 79.** (1) Autoritatea competentă corectează veniturile reglementate, cu anunțarea prealabilă a OTS, numai dacă se constată că:
- determinarea venitului reglementat s-a efectuat pe baza unor informații false sau eronate furnizate de OTS;
 - există o eroare în determinarea venitului reglementat;
 - există o schimbare substanțială în privința structurii proprietății activelor OTS care, în opinia autorității competente, poate conduce la o schimbare semnificativă a necesarului de venituri ale OTS.
- (2) În cazul corectării de la alin (1), autoritatea competentă calculează un nou venit reglementat, ce este aplicat pe perioada de reglementare rămasă, inclusiv corecțiile necesare aferente perioadelor tarifare anterioare constatării situațiilor de la alin. (1).

Secțiunea 14. Calculul tarifului mediu de transport

- Art. 80.** Tariful mediu de transport al energiei electrice TT_t pentru perioada tarifară t se calculează cu formula:

$$TT_t = V_{reglementat,t} / (Q_t / K_{RET,t}) \quad \text{(lei/MWh)} \quad (22)$$

unde:

$V_{reglementat,t}$ - reprezintă venitul reglementat în perioada tarifară t ;

Q_t - cantitatea de energie electrică transportată prognozată la începutul perioadei de reglementare p pentru perioada tarifară t ;

$K_{RET,t}$ - coeficientul de utilizare a rețelei electrice de transport, prognozat la începutul perioadei de reglementare p pentru perioada tarifară t .

- Art. 81.** OTS are responsabilitatea alocării costurilor și a calculului tarifelor zonale de transport.

- Art. 82.** Alocarea pe noduri ale rețelei electrice a costurilor serviciului de transport și stabilirea tarifelor zonale de transport se realizează în conformitate cu prevederile Anexei 1 care face parte integrantă din prezenta metodologie.
- Art. 83.** Autoritatea competentă are responsabilitatea controlului alocării costurilor și al calculului tarifelor zonale de transport, în conformitate cu prevederile prezentei metodologii.

Secțiunea 15. Cerințe privind transmiterea datelor

- Art. 84.** Informațiile transmise de OTS la autoritatea competentă se bazează pe proceduri interne pentru înregistrarea și păstrarea datelor și vor fi însoțite de explicitarea ipotezelor ce stau la baza obținerii datelor transmise.

Aceste informații sunt în conformitate cu:

- a) legislația contabilă în vigoare în România;
- b) regulile și practicile contabile interne ale OTS;
- c) orice instrucțiune de reglementare pe care autoritatea competentă o realizează în vederea aplicării reglementărilor și care sunt prioritare în cadrul raportărilor OTS către autoritatea competentă.

- Art. 85.** OTS transmite la autoritatea competentă până la 1 aprilie a perioadei tarifare anterioare începerii unei perioade de reglementare, următoarele informații:

a) Pentru fiecare perioadă tarifară a perioadei de reglementare, informațiile cuprinse în Anexele care fac parte integrantă din prezenta metodologie:

- 1) date generale - anexa 2;
- 2) bilanțul contabil - anexa 3;
- 3) prognoza costurilor de operare și mentenanță, incluzând reducerea costurilor datorată creșterii impuse de eficiență - anexa 4 și 11;
- 4) estimarea și justificarea evoluției veniturilor, inclusiv cele rezultate din alocarea capacității de transport, din alte prestații, alte venituri de exploatare, chirii etc - anexele 4 și 4.1;
- 5) prognoza cheltuielilor financiare - anexa 4;
- 6) prognoza cantităților și costurilor pentru: CPT, congestii, dezechilibre CPT etc. - anexele 4 și 9;
- 7) situația activelor corporale și necorporale (valoarea netă la data de 1 iulie a primului an din perioada de reglementare și durata de viață rămasă) - anexa 5;
- 8) planul anual de investiții pe surse de finanțare cu detalierea costului estimat al surselor de finanțare și graficul de eșalonare a investițiilor - anexele 6 și 6.1;
- 9) amortizarea reglementată a activelor existente și noi - anexele 7, 7.1 și 7.2;
- 10) datele tehnice referitoare la infrastructura rețelei electrice de transport - anexa 8;
- 11) prognoza energiei electrice transportate și a energiei electrice livrate în rețelele electrice din centralele electrice - anexa 9;
- 12) alocarea pe noduri a tarifului de transport pentru prima perioadă tarifară a perioadei de reglementare - anexa 10; prin excepție aceste date se transmit la data de 1 mai.
- 13) descrierea și justificarea metodelor folosite pentru alocarea costurilor între activitățile OTS;

b) Pentru perioada tarifară anterioară perioadei de reglementare:

- 1) situațiile financiare contabile disponibile, întocmite distinct pentru fiecare din activitățile licențiate, astfel încât să rezulte veniturile, cheltuielile, activele, pasivele, rezervele și provizioanele asociate, împărțite pe activități;
- 2) cheltuielile financiare realizate pe perioada anterioară de reglementare;
- 3) bugetul de venituri și cheltuieli și rectificările acestuia;

- 4) costurile de operare și mentenanță (8 luni realizat și 4 luni estimat);
- 5) profitul reglementat, profitul supus impozitării și fluxul financiar din ultimele 12 luni calendaristice;
- 6) raportul auditorului;
- 7) configurația instalațiilor tehnice relevante (configurația rețelei);
- 8) o scrisoare de consimțământ semnată de conducătorul companiei de transport, privind posibila publicare a datelor transmise sau specificarea acelor date care au caracter de secret de serviciu conform legislației în vigoare;
- 9) solicitarea de aprobare a tarifelor pentru primul an al perioadei de reglementare;
- 10) indicatorii de performanță și calitate ai serviciilor de transport și de sistem, în conformitate cu codul tehnic al rețelei electrice de transport, precum și cu standardul de performanță elaborate de autoritatea competentă.

- Art. 86.** Autoritatea competentă poate solicita sau efectua independent verificări și/sau auditare pentru oricare din informațiile pe care le-a solicitat, sau care i-au fost furnizate conform art. 85.
- Art. 87.** Autoritatea competentă poate solicita OTS să transmită informații suplimentare pentru a-i permite să își îndeplinească obligațiile într-o manieră și până la un termen pe care autoritatea competentă le consideră conforme cu prevederile prezentei metodologii.
- Art. 88.** Autoritatea competentă actualizează machetele de monitorizare lunară a activității OTS, ori de câte ori este necesar datorită noilor reglementări privind evoluția pieței sau din rațiuni de transparență.
- Art. 89.** În cazul în care OTS nu își îndeplinește obligațiile de a furniza informațiile către autoritatea competentă sau în cazul în care autoritatea competentă constată o lipsă de documente sau de probe și/sau o neconcordanță între informațiile furnizate, autoritatea competentă informează în scris, în termen de maxim 30 zile, OTS. OTS are obligația rezolvării sesizărilor precizate de autoritatea competentă, în termen de maxim 30 zile de la primirea înștiințării.
- Art. 90.** În cazul în care OTS nu își îndeplinește obligațiile de a furniza autorității competente informațiile necesare aprobării tarifelor, acesta trebuie să ofere o justificare, inclusiv motivele pentru neconformare. Întârzierea transmiterii nu poate depăși cu 30 de zile data primirii înștiințării inițiale.
- Art. 91.** Valorile efective ale tarifelor de transport se stabilesc de către autoritatea competentă pentru fiecare perioadă tarifară. După fiecare perioadă de reglementare, autoritatea competentă inițiază un proces de consultare publică privind realizările OTS, precum și propunerile pentru perioada următoare.
- Art. 92.** (1) Pentru aprobarea anuală a tarifelor corespunzătoare perioadei tarifare t , OTS furnizează autorității competente datele solicitate conform art. 63, inclusiv, până la data de 1 mai a perioadei tarifare $t - 1$, alocarea pe noduri ale rețelei electrice a costului serviciului de transport, a componentelor marginale ale CPT și congestiilor.
- (2) În perioada 15 mai – 30 mai au loc consultări la autoritatea competentă cu OTS, în scopul revizuirii venitului reglementat și al stabilirii tarifelor de transport pentru următoarea perioadă tarifară t pe baza raportărilor anuale efectuate de OTS la data de 1 august/1 aprilie a fiecărui an.
- Art. 93.** Tarifele aferente serviciului de transport pentru următoarea perioadă tarifară se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, anual, până la data de 30 iunie.

Secțiunea 16. Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 94. (1) Prin aplicarea prevederilor prezentei metodologii, creșterea tarifelor de transport de la un an la altul este limitată, în termeni reali, la 7 % pentru tariful mediu și la 10 % pentru tarifele zonale.

(2) În cazul în care limitarea creșterii tarifelor conform alin. (1) nu permite OTS obținerea integrală a veniturilor reglementate, diferența se recuperează în anul/anii următor/următori, în limita plafonului stabilit de creștere a veniturilor, conform unei proceduri specifice emise de autoritatea competentă.

Art. 95. Începând cu cea de-a doua perioadă de reglementare, caracteristicile unei perioade de reglementare sunt:

- a) considerarea de către reglementator, la calculul factorului $X_{inițial,eficiență}$ fie a unei creșteri de eficiență egale cu 80 % din media aritmetică a valorilor realizate/estimate în termeni reali pentru perioadele tarifare ale perioadei de reglementare anterioare, dar nu mai mic de 1%, fie o creștere de eficiență superioară, stabilită de autoritatea competentă pe baza unei comparații internaționale cu companii de transport similare, caz în care comparația va fi adusă la cunoștința OTS;
- b) introducerea în formula de evaluare a veniturilor anuale a unui factor de corecție $kV_{t,s}$ privind respectarea nivelului minim de calitate impus; autoritatea competentă va defini un mecanism de stimulare în ceea ce privește calitatea activității de transport și de determinare a factorului $kV_{t,s}$ în cadrul celei de a treia perioade de reglementare;
- c) nivelul anual al volumului de venituri, respectiv premierile/penalizările asociate depășirii/nerespectării indicatorilor de performanță și de calitate ai serviciului de transport, nu va depăși 2,5 % din valoarea venitului reglementat, inclusiv corecțiile de venit, corespunzătoare unei perioade tarifare;
- d) autoritatea competentă analizează și decide oportunitatea modificării structurii tarifului de transport și a modului de alocare pe noduri a componentelor costului serviciului de transport și introducerea serviciului de măsurare ca activitate separată de cea de transport.

Art. 96. OTS este obligat să prezinte autorității competente spre avizare procedurile prevăzute la art. 30 alin. (3), art. 34 alin. (2) și art. 40 alin. (7), în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei metodologii.

Stabilirea tarifelor zonale de transport

Secțiunea 1. Alocarea pe noduri ale rețelei electrice de transport a costurilor serviciului de transport și stabilirea tarifelor zonale de transport

1. (1) Tarifele de transport sunt diferite pe zone tarifare diferite, în funcție de impactul pe care îl are introducerea sau extragerea energiei electrice în/din nodurile rețelei electrice. Acest impact se exprimă prin costul marginal nodal al transportului.

(2) În oricare nod al rețelei electrice, costul marginal pe termen scurt reprezintă suma dintre costul marginal datorat consumului propriu tehnologic CM_{CPT} din rețeaua electrică de transport și costul marginal datorat congestiilor din rețeaua electrică de transport CM_{CON} .

(3) Suma costurilor marginale de la alin. (2) nu recuperează integral costul total al transportului. Acest cost se obține prin considerarea unei componente de cost mediu calculată ca diferență între venitul reglementat, stabilit conform art. 62, și venitul asigurat prin costurile marginale CM_{CPT} și CM_{CON} . Costul mediu se alocă uniform pe nodurile rețelei electrice.

2. (1) Costurile marginale și cantitățile de energie electrică introduse în sau extrase din nodurile rețelei electrice de transport în decursul unui an calendaristic se determină pe baza unui număr de 24 – 48 de regimuri caracteristice de funcționare a SEN.

(2) Regimurile caracteristice și perioadele de timp corespunzătoare se determină pe baza unei proceduri operaționale elaborate de OTS și avizate de autoritatea competentă, ținând seama de următoarele elemente prognozate la începutul perioadei de reglementare:

- a) energia electrică anuală prognozată a fi produsă în fiecare centrală electrică pe baza informațiilor primite de la producători și/sau a înregistrărilor statistice din perioadele anterioare, în conformitate cu planurile de dezvoltare a rețelei electrice de transport și planificarea operațională a SEN;
- b) perioadele de reparație planificată a centralei nucleare;
- c) perioadele de funcționare a centralelor de termoficare;
- d) funcționarea CHE pe sezoane cu hidraulicitate diferită;
- e) palierele caracteristice ale curbei de sarcină (vârf de sarcină și gol de sarcină) în zilele lucrătoare și de sărbătoare;
- f) factorii de putere înregistrați în anul anterior anului de referință, în stațiile electrice de 110 kV din rețeaua electrică de distribuție;
- g) consumul de energie și de putere electrică activă și reactivă pe stațiile de 110 kV din rețeaua electrică de distribuție;
- h) importul, exportul și tranzitul de energie electrică.

(3) Începând cu a doua perioadă de reglementare, autoritatea competentă poate modifica criteriile de determinare a regimurilor caracteristice, în urma unui proces de consultare transparent.

3. (1) În fiecare regim caracteristic se identifică:

- a) *noduri producătoare* (G) sunt nodurile rețelei electrice în care se introduce energie electrică (soldul producție-consum este pozitiv);

b) *noduri consumatoare* (L) sunt nodurile rețelei electrice din care se extrage energie electrică (soldul producție-consum este negativ).

(2) Caracterul de nod producător sau consumator se poate schimba de la un regim caracteristic la altul, oricare din nodurile rețelei electrice putând fi atât producător cât și consumator.

(3) Nodurile rețelei electrice de transport se grupează pe zone tarifare, astfel:

a) *zonele de introducere a energiei electrice în rețea* reprezintă grupări de noduri producătoare;

b) *zonele de extragere a energiei electrice din rețea* reprezintă grupări de noduri consumatoare.

(4) Criteriile de grupare a nodurilor pe zone de introducere/extragere a energiei electrice în/din rețea sunt următoarele:

a) nivelul costurilor marginale datorate consumului propriu tehnologic de energie electrică este într-o marjă de variație de $\pm 20\%$ față de costul marginal mediu zonal aferent CPT, pentru minim 70 % din numărul de noduri din zona tarifară;

b) secțiunile caracteristice de rețea includ integral una sau mai multe zone tarifare.

(5) Criteriul de grupare a nodurilor pe zone de extragere a energiei electrice din rețea ține seama și de delimitările relevante (de exemplu, județe) ale rețelelor de distribuție.

4.(1) Costul marginal orar (CM'_{CPTi}) / (CM'_{CPTj}) al consumului propriu tehnologic din nodul producător (i) / nodul consumator (j), în regimul caracteristic (r), se determină ca produsul dintre variația incrementală a consumului propriu tehnologic de energie electrică în raport cu energia electrică introdusă în nodul (i) / extrasă din nodul (j) și costul marginal al achiziției energiei electrice de la producători.

(2) Costul marginal nodal aferent consumului propriu tehnologic se determină prin utilizarea unui software adecvat, realizat de o terță parte și transmis la autoritatea competentă spre informare.

5.(1) Costul marginal orar (CM'_{CONi}) / (CM'_{CONj}) al eliminării congestiilor din nodul producător (i) / nodul consumator (j), în regimul caracteristic (r), se determină ca raport între variația incrementală a costului producției și variația incrementală a energiei electrice introduse în nodul (i) / extrase din nodul (j).

(2) Costul marginal nodal aferent eliminării congestiilor se determină prin utilizarea unui software adecvat, realizat de o terță parte și transmis la autoritatea competentă spre informare.

(3) În cadrul fiecărei zone delimitate de secțiunea de rețea restricționată (s), costul marginal la variația incrementală a energiei electrice introduse în nodul (i) se consideră egal în valoare absolută, dar de semn schimbat, cu costul marginal la variația incrementală a energiei electrice extrase din nodul (j).

Secțiunea 2. Calculul tarifelor zonale de transport

1. Pe baza costurilor marginale nodale (CM'_{CPTi}) / (CM'_{CPTj}) aferente consumului propriu tehnologic din rețeaua electrică de transport, corespunzătoare fiecărui regim caracteristic (r), se determină costurile marginale medii anuale (CM_{CPTi}), (CM_{CPTj}) pentru nodurile

(zonele) producătoare (i) și pentru nodurile (zonele) consumatoare (j) ale rețelei, conform formulelor:

$$CM_{CPTi} = \frac{\sum_r CM_{CPTi}^r \times E_{Gi}^r \times (1 - y_i)}{\sum_r E_{Gi}^r \times (1 - y_i)} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (1)$$

$$CM_{CPTj} = \frac{\sum_r CM_{CPTj}^r \times E_{Lj}^r}{\sum_r E_{Lj}^r} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (2)$$

unde:

CM_{CPTi} și CM_{CPTj} reprezintă costul marginal mediu anual al CPT din nodul producător (i), respectiv din nodul consumator (j);

E_{Gi}^r – energia electrică introdusă în nodul producător (i) în regimul caracteristic (r);

E_{Lj}^r – energia electrică extrasă din nodul consumator (j) în regimul caracteristic (r);

y_i – coeficient de reducere a energiei introduse în nodul producător (i) cu energia electrică achiziționată pentru acoperirea consumului propriu tehnologic din rețeaua electrică de transport.

2.(1) Pe baza costurilor marginale nodale (CM_{CONi}^r) / (CM_{CONj}^r) aferente eliminării, pe secțiunea de rețea (s), care delimitează zonele (l) și (m), a congestiilor corespunzătoare fiecărui regim caracteristic (r), se determină costurile marginale medii anuale ($CM_{CON,i}$), ($CM_{CON,j}$) pentru nodurile (zonele) producătoare (i) și pentru nodurile (zonele) consumatoare (j) ale rețelei, conform formulelor:

$$CM_{CON,j}^l = \frac{\sum_r CM_{CONj}^r \times E_{Lj}^r}{\sum_r E_{Lj}^r} \quad j \in \text{zona } (l) \quad (\text{lei/MWh}) \quad (3)$$

$$CM_{CON,j}^m = \frac{\sum_r CM_{CONj}^r \times E_{Lj}^r}{\sum_r E_{Lj}^r} \quad j \in \text{zona } (m) \quad (\text{lei/MWh}) \quad (4)$$

$$CM_{CON,i}^m = \frac{\sum_r CM_{CONi}^r \times E_{Gi}^r \times (1 - y_i)}{\sum_r E_{Gi}^r \times (1 - y_i)} \quad i \in \text{zona } (m) \quad (\text{lei/MWh}) \quad (5)$$

$$CM_{CON,i}^l = \frac{\sum_r CM_{CONi}^r \times E_{Gi}^r \times (1 - y_i)}{\sum_r E_{Gi}^r \times (1 - y_i)} \quad i \in \text{zona } (l) \quad (\text{lei/MWh}) \quad (6)$$

unde:

$CM_{CON,i}^l$, $CM_{CON,i}^m$, $CM_{CON,j}^l$, $CM_{CON,j}^m$ reprezintă costul marginal mediu anual al eliminării congestiilor, din nodul producător (i), respectiv nodul consumator (j) aparținând zonelor (l) / (m) delimitate de secțiunea (s);

i – nodurile producătoare din zona (l) sau (m);

j – nodurile consumatoare din zona (l) sau (m);
 (l) și (m) – perechile de zone delimitate de fiecare secțiune de rețea (s).

(2) Costul marginal nodal mediu anual (CM_{CONi}), (CM_{CONj}) aferent congestiilor se determină ca sumă a costurilor marginale nodale medii anuale pe toate secțiunile de rețea (s).

3.(1) Costul marginal nodal total al transportului (CM_{Total}) reprezintă suma dintre costul marginal al consumului propriu tehnologic CM_{CPT} și costul marginal al congestiilor CM_{CON} pentru nodurile (zonele) producătoare (i) și nodurile (zonele) consumatoare (j) ale rețelei de transport conform formulei:

$$CM_{Total,i} = CM_{CPT,i} + CM_{CON,i} \quad ; \quad CM_{Total,j} = CM_{CPT,j} + CM_{CON,j} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (7)$$

(2) Costul transportului aferent costurilor marginale nodale totale ($C_{CM,Total}$) se determină ca sumă a produselor între costurile marginale nodale totale ($CM_{Total,i}$), ($CM_{Total,j}$) și energiile E_{Gi} , E_{Lj} introduse în / extrase din nodurile (zonele) producătoare (i) / nodurile (zonele) consumatoare (j) ale rețelei, conform formulei:

$$C_{CM,Total} = \sum_i CM_{Total,i} \times E_{Gi} (1 - y_i) + \sum_j CM_{Total,j} \times E_{Lj} \quad (\text{lei}) \quad (8)$$

4. Componenta tarifară nodală de cost mediu (C_{med}) se definește astfel:

$$C_{med} = \frac{V_{reglementat} - C_{CM,Total}}{\sum_i E_{Gi}^* \times (1 - y_i) + \sum_j E_{Lj}^*} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (9)$$

unde:

$V_{reglementat}$ reprezintă venitul reglementat calculat în conformitate cu Art. 62 din metodologie

E_{Gi}^* , E_{Lj}^* reprezintă energiile introduse în / extrase din nodurile (zonele) producătoare (i) / nodurile (zonele) consumatoare (j) ale rețelei, cu excepția importului/exportului.

5. Tariful zonal de transport (t_{Gi}) de introducere a energiei electrice în nodul producător (i) se determină ca sumă între costul marginal CM_{CPTi} și CM_{CONi} din nodul producător (i) și componenta de cost mediu C_{med} :

$$t_{Gi} = CM_{CPTi} + CM_{CONi} + C_{med} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (10)$$

6. Tariful zonal de transport (t_{Lj}) de extragere a energiei electrice din nodul consumator (j) se determină ca sumă între costul marginal CM_{CPTj} și CM_{CONj} din nodul consumator (j) și componenta de cost mediu C_{med} :

$$t_{Lj} = CM_{CPTj} + CM_{CONj} + C_{med} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (11)$$

Anexa 2. DATE GENERALE

Data limită de transmitere

1 Aprilie
[AAAA = anul
perioadei de
referinta]

Transmis la data

[ZZ/LL/AAAA]

DETALII DESPRE COMPANIE

Numele Companiei
Persoana de contact
Telefon
Fax
Email

Anexa 3. BILANTUL CONTABIL

		Data limită de transmitere	1 Aprilie [AAAA – anul perioadei de referință]						
		Transmis la data	[ZZ/LL/AAAA]						
		PERIOADA DE REFERINȚA		PERIOADA TARIFARĂ t = 1 ÷ 5		SERVICIUL DE TRANSPORT		SERVICIUL DE TRANSPORT	
		SERVICIUL DE TRANSPORT		SERVICIUL DE TRANSPORT		SERVICIUL DE TRANSPORT		SERVICIUL DE TRANSPORT	
		UM							
Active Imobilizate									
	Imobilizari necorporale	Lei							
	Imobilizari corporale	Lei							
	Imobilizari financiare	Lei							
	<i>Total Active Imobilizate, din care:</i>	Lei							
	<i>Active din subventii</i>	Lei							
Active Circulante									
	Stocuri	Lei							
	Creante	Lei							
	Titluri de plasament	Lei							
	Casa si conturi la banci	Lei							
	Acreditiv	Lei							
	Alte valori	Lei							
	<i>Total Active Circulante</i>	Lei							
Conturi de regularizare si asimilate									
Prime privind rambursarea obligatiunilor									
TOTAL ACTIV		Lei							
Capital Propriu									
	Actiuni	Lei							
	Rezerve legale	Lei							
	Rezultate retinute: Profit / pierdere	Lei							
	Altele	Lei							
	Patrimoniul public	Lei							
	<i>Total Capital</i>	Lei							
Capital Imprumutat (Credite)									
	Imprumuturi pe termen lung	Lei							
	Imprumuturi pe termen scurt	Lei							
	Alte imprumuturi	Lei							
	<i>Total Capital Imprumutat</i>	Lei							
Alte obligatii									
	Obligatii pe termen scurt - de platit furnizorilor	Lei							
	Obligatii pe termen scurt - alte plati	Lei							
	Alte obligatii	Lei							
	<i>Total Alte obligatii</i>	Lei							
TOTAL PASIV		Lei							

Anexa 4. CONTUL DE PROFIT SI PIERDERE

	Data limită de transmitere Tranzacții la data	1 Aprilie [AAAA = anul perioadei de referință] [ZZLL/AAAA]		PERIOADA DE REFERINȚĂ (8 luni realizat + 4 luni estimat)		PERIOADA TARIFARĂ t = 1 + 5	
		TRANSPORT	SERVICII DE SISTEM TEHNOLOGICE	ENERGIE REACTIVA	TRANSPORT	SERVICII DE SISTEM TEHNOLOGICE	ENERGIE REACTIVA
		UM	LEI	LEI	LEI	LEI	LEI
DATELE NU INCLUD INFLAȚIA							
Venituri din exploatare inclusiv venituri din alte activități*							
Venituri financiare							
Venituri extraordinare							
Total Venituri							
Costuri variabile							
Costuri cu energia achiziționată pentru CPT inclusiv costuri dezechilibrului CPT							
Costuri pentru eliminarea congestiilor							
Costuri datorate schimburilor de energie transfrontaliere							
Costuri cu servicii de sistem tehnologice și funcționale (dezechilibre schimburi neplanificate)							
Total Costuri variabile							
Costuri de operare - Controlabile							
Costuri fixe							
Costuri cu materii prime							
Alte costuri cu materiale inclusiv bichete de masă și echipamente de protecția muncii							
Costuri cu apă, energie și alte utilități inclusiv energia electrică pentru stabii, consum din RED**							
Costuri cu lucrări și servicii executate de terți							
Costuri cu lucrări de întreținere și reparații							
Costuri cu locații de gestiune și chirii							
Costuri cu asigurare							
Costuri cu fizicii și servicii							
Costuri cu alte servicii executate de terți (inclusiv cursuri pentru perfecționarea personalului, colaboratori, comisioane și onorarii, diurne, protocol, reclama și publicitate, deplasări, detașări și transferuri, cheltuieli postale, telecomunicații)							
Costuri cu personalul							
Costuri cu salarii și alte cheltuieli legate de personal (salarii, prime)							
Costuri cu alte cheltuieli de exploatare							
Costuri cu despăgubiri stabilite prin acordul părților							
Costuri de operare - Necontrolabile							
Costuri rezultate din plata impozitelor, redevențelor, taxelor și vasașimintelor asimilate, stabilite conform legislației în vigoare sau de către autoritățile locale							
Costuri reglementate privind cheltuieli speciale							
Costuri de exploatare privind amortizarea patrimoniului public, amortizabil din vînzare prin fondul de sănătate, fonduri speciale altele de aceeași natură aferente fondului de salarii, exclusiv sistemelor/fondurilor alternative de pensii de sănătate							
Costuri cu salarii compensatorii, conform legislației în vigoare							
Costuri extraordinare determinate de forța majoră							
Costuri cu despăgubiri stabilite prin hotărâre judecătorească, în cazul în care părțile nu se înțeleg							
Costuri cu protecția civilă și securitatea instalațiilor							
Total costuri de operare (controlabile și necontrolabile)							
din care:							
Costuri generale de întreținere							
Costurile reglementate reprezentând cheltuieli speciale							
Amortizări							
Costuri de exploatare privind amortizarea patrimoniului privat - Corporale							
Costuri de exploatare privind amortizarea patrimoniului privat - Necorporale							
Total costuri cu amortizări reglementate							
REZULTATUL BRUT							
Costuri financiare							
Cheltuieli din diferențe de curs valutar							
Cheltuieli privind dobanzile							
Alte cheltuieli financiare							
Total costuri financiare							
Impozit pe profit							
PROFIT NET							

* Venituri din alte activități = Venituri din alocarea capacității de interconexiune + venituri din schimburile transfrontaliere de energie electrică + venituri din alte prestări + alte venituri de exploatare, conform anexei 3.1

** Costul energiei electrice pentru stabii, consum din RED = (Lei)

Anexa 4.1 VENITURI DIN ALTE ACTIVITATI

Data limită de transmitere	1 Aprilie [AAAA = anul perioadei de referinta]		
Transmis la data	[ZZ/LL/AAAA]		
DATELE NU INCLUD INFLATIA			
ACTIVITATEA			
Alocarea capacitatii de interconexiune	PERIOADA DE REFERINTA	PERIOADA TARIFARA t = 1 + 5	[Lei]
Schimburi transfrontaliere de energie electrica			
Alte prestatii			
Alte venituri de exploatare, din care:			
Venituri aferente amortizarii mijloacelor fixe din contributiile financiare			

Anexa 7. AMORTIZAREA ANUALA REGLEMENTATA A ACTIVELOR EXISTENTE SI NOI - CENTRALIZATOR

DATELE NU INCLUD INFLATIA	UM	PERIODA DE REFERINTA (8 luni realizat + 4 luni estimat)		PERIODA TARIFARA t= 1 ÷ 5					
		TRANSPORT	SERVICII FUNCTIONALE DE SISTEM	PIATA	ALTELE	TRANSPORT	SERVICII FUNCTIONALE DE SISTEM	PIATA	ALTELE
Amortizarea BAR stabilită la 30 iunie perioada de referinta		Total	Patrimoniul public	Patrimoniul privat	ALTELE	Total	Patrimoniul public	Patrimoniul privat	ALTELE
Amortizarea investițiilor din perioada tarifara 1	Lei	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizarea investițiilor din perioada tarifara 2	Lei	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizarea investițiilor din perioada tarifara 3	Lei	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizarea investițiilor din perioada tarifara 4	Lei	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizarea investițiilor din perioada tarifara 5	Lei	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizarea totală	Lei	-	-	-	-	-	-	-	-

Data limită de transmitere referința]	
Transmis la data [ZZLL/AAAA]	

Anexa 7.1 - AMORTIZAREA ANUALA REGLEMENTATA A ACTIVELOR NOI - PE PROIECTE

DATELE NU INCLUD INFLATIA		Data limită de transmitere	1 Aprilie [AAAA = anul perioadei de referinta]
		Transmis la data	[ZZLL/AAAA]

Nr. crt.	Denumirea investitiei	Tipul investitiei conf. Art.48 din Metodologie	Valoarea investitiei (PIF) / amortizarii reglementate conform PIF prognozate la inceputul perioadei de reglementare p (Lei):					Valoarea investitiei, conf. SF aprobat, studii de oportunitate, alte documente (Lei)					Sursele de finantare ale investitiilor (Lei)											
			Total general PIF	Total PIF in cadrul perioadei de reglementare p		Perioada tarifara 1	Perioada tarifara 2	Perioada tarifara 3	Perioada tarifara 4	Perioada tarifara 5	Capital propriu	Capital imprumutat	Total din care:	Contributii financiare										
				PIF	Amortizare									PIF	Amortizare	PIF	Amortizare	Perioada tarifara 1	Perioada tarifara 2	Perioada tarifara 3	Perioada tarifara 4	Perioada tarifara 5		
1	TRANSPORT		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2																								

SERVICII FUNCTIONALE DE SISTEM																							
1																							
2																							
TOTAL																							

NOTA: Raportarea se efectueaza la nivel de proiect si cu defalcare pe categorii de mijloace fixe dupa durata normala de viata, ca de exemplu 50, 25, 12, 4 ani. Aceste date se actualizeaza in conformitate cu legislatia in vigoare

Anexa 7.2 IESIRILE DIN FUNCTIUNE ANUALE ALE ACTIVELOR PUSE IN FUNCTIUNE INCEPAND CU PRIMA PERIOADA DE REGLEMENTARE

DATELE NU INCLUD INFLATIA		(Lei)											
Data limită de transmitere Transmis la data		1 Aprilie [AAAA = anul perioadei de referinta] [ZZLL/AAAA]											
		PERIOADA DE REFERINTA (8 luni realizat + 4 luni estimat)					PERIOADA TARIFARA t = 1 ÷ 5						
Nr. Crt.	Denumirea investitiei	Categoria mijloacelor fixe	Valoarea de inventar	Amortizarea cumulata	Valoarea ramasa neamortizata	Motivul scoaterii din functie	Nr. Crt.	Denumirea investitiei	Categoria mijloacelor fixe	Valoarea de inventar	Amortizarea cumulata	Valoarea ramasa neamortizata	Motivul scoaterii din functie
TRANSPORT													
1							1						
		Total					Total						
2							2						
		Total					Total						
SERVICII FUNCTIONALE DE SISTEM													
1							1						
		Total					Total						
2							2						
		Total					Total						
Total							Total						

Anexa 8. DATELE TEHNICE REFERITOARE LA INFRASTRUCTURA REZELEI ELECTRICE DE TRANSPORT

	UM	PERIODA DE REFERINTA		PERIODA DE REFERINTA		PERIODA DE REFERINTA		PERIODA DE REFERINTA		PERIODA DE REFERINTA		SERVICII DE SISTEM	NEREGLEMENTATE
		TRANSPORT		TRANSPORT		TRANSPORT		TRANSPORT		TRANSPORT			
		750kV	400kV/220kV/110kV	750kV	400kV/220kV/110kV	750kV	400kV/220kV/110kV	750kV	400kV/220kV/110kV	750kV	400kV/220kV/110kV		
Numarul angajatilor	nr.												
Lungimea rezelei: Total, din care:	km												
Linii aeriene	km												
Cabluri subterane	km												
Numarul intreruperilor accidentale	nr./an												
Numarul transformatoarelor	buc												
Capacitatea transformatoarelor	MVA												
Puterea maxima absorbita la varf de sarcina	MW												

Anexa9. ENERGIA ELECTRICA TRANSPORTATA, K_{RET}, CPT SI TARIFUL MEDIU DE TRANSPORT

		PERIOADA DE REFERINTA		PERIOADA TARIFARA 1					
		TRANSPORT		TRANSPORT					
		<table border="1"> <tr> <td>Data limita de transmitere</td> <td>1 Aprilie [AAAA = anul perioadei de referinta]</td> </tr> <tr> <td>Transmis la data</td> <td>[ZZ/LL/AAAA]</td> </tr> </table>				Data limita de transmitere	1 Aprilie [AAAA = anul perioadei de referinta]	Transmis la data	[ZZ/LL/AAAA]
Data limita de transmitere	1 Aprilie [AAAA = anul perioadei de referinta]								
Transmis la data	[ZZ/LL/AAAA]								
DATELE NU INCLUD INFLATIA									
	UM								
Consum intern de energie electrica	MWh								
Import	MWh								
Export	MWh								
Cantitate de energia electrica livrata de centrale in retele	MWh								
K _{ret}	%								
Cantitate de energia electrica transportata	MWh								
CPT	%								
CPT	MWh								
Pret mediu de achizitie a energiei electrice pentru CPT	Lei / MWh								
Costuri cu CPT	Lei								
Cantitatea de energie electrica pentru acoperirea dezechilibrelor negative CPT (-3% din cantitatea CPT)	MWh								
Pret mediu de achizitie a energiei electrice pentru acoperirea dezechilibrelor negative CPT	Lei / MWh								
Costuri pentru acoperirea dezechilibrelor negative CPT	Lei								
Cantitatea de energie electrica pentru acoperirea dezechilibrelor pozitive CPT (+3% din cantitatea CPT)	MWh								
Pret mediu de achizitie a energiei electrice pentru acoperirea dezechilibrelor pozitive CPT	Lei / MWh								
Costuri pentru acoperirea dezechilibrelor pozitive CPT	Lei								
Costuri totale pentru acoperirea dezechilibrelor CPT	Lei								
		PERIOADA DE REFERINTA		PERIOADA TARIFARA t = 1 ÷ 5					
		TRANSPORT	SERVICII SISTEM	TRANSPORT	SERVICII SISTEM				
			Tehnologice Functionale Piata		Tehnologice Functionale Piata				
Tarif zonal in vigoare pentru introducerea energiei in RET									
TG1-pentru introducerea de energie in retea ZONA 1	Lei / MWh								
TG2-pentru introducerea de energie in retea ZONA 2	Lei / MWh								
TG3-pentru introducerea de energie in retea ZONA 3	Lei / MWh								
TG4-pentru introducerea de energie in retea ZONA 4	Lei / MWh								
TG5-pentru introducerea de energie in retea ZONA 5	Lei / MWh								
TG6-pentru introducerea de energie in retea ZONA 6	Lei / MWh								
TL1-pentru extragerea de energie din retea ZONA 1	Lei / MWh								
TL2-pentru extragerea de energie din retea ZONA 2	Lei / MWh								
TL3-pentru extragerea de energie din retea ZONA 3	Lei / MWh								
TL4-pentru extragerea de energie din retea ZONA 4	Lei / MWh								
TL5-pentru extragerea de energie din retea ZONA 5	Lei / MWh								
TL6-pentru extragerea de energie din retea ZONA 6	Lei / MWh								
TL7-pentru extragerea de energie din retea ZONA 7	Lei / MWh								
TL8-pentru extragerea de energie din retea ZONA 8	Lei / MWh								
TARIF MEDIU	Lei / MWh								
Energie									
ZONA 1 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	MWh								
ZONA 2 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	MWh								
ZONA 3 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	MWh								
ZONA 4 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	MWh								
ZONA 5 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	MWh								
ZONA 6 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	MWh								
ZONA 1 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	MWh								
ZONA 2 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	MWh								
ZONA 3 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	MWh								
ZONA 4 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	MWh								
ZONA 5 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	MWh								
ZONA 6 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	MWh								
ZONA 7 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	MWh								
ZONA 8 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	MWh								
TOTAL	MWh								
Venituri									
ZONA 1 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	Lei								
ZONA 2 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	Lei								
ZONA 3 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	Lei								
ZONA 4 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	Lei								
ZONA 5 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	Lei								
ZONA 6 DE INTRODUCERE a ENERGIEI in RETEA	Lei								
ZONA 1 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	Lei								
ZONA 2 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	Lei								
ZONA 3 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	Lei								
ZONA 4 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	Lei								
ZONA 5 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	Lei								
ZONA 6 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	Lei								
ZONA 7 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	Lei								
ZONA 8 DE EXTRAGERE a ENERGIEI din RETEA	Lei								
TOTAL	Lei								

Anexa 11. REABILITARI DIN CADRUL PLANULUI DE MENTENANTA ANUAL - PE PROIECTE

Data limită de transmitere	1 Aprilie [AAAA = anul perioadei de referinta]
Transmis la data	[ZZ/LL/AAAA]

DATELE NU INCLUD INFLATIA

Nr. crt.	Denumirea obiectivului	Valoarea mentenantei prognozate la inceputul perioadei de reglementare p (Lei):					
		Total	Perioada	Perioada	Perioada	Perioada	Perioada
			tarifara 1 PIF	tarifara 2 PIF	tarifara 3 PIF	tarifara 4 PIF	tarifara 5 PIF
1	2	3	4	5	6	7	8
TRANSPORT - LINII							
	1						
	2						
TRANSPORT - STATII							
	1						
	2						
TRANSPORT - TOTAL							
SERVICII FUNCTIONALE DE SISTEM							
	1						
	2						
SERVICII FUNCTIONALE DE SISTEM - TOTAL							